

Savunma hisseleri risklere dayanıklı

Savunma sanayi hisselerinin jeopolitik risklere karşı dayanıklılığı ve büyüme potansiyeli, küresel savunma harcamalarıyla destekleniyor. Uzmanlar, teknolojiye lider şirketlerin ve tedarikçilerin öne çıkabileceğine dikkat çekti. **Yaşar Kaya** ■ 9

Sanayi hakkında sinyaller

Hikmet Baydar'ın yazısı ■ 12

Yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi

Osman Arıoğlu'nun yazısı ■ 16

Asya'nın gözü Hürmüz'de

İsrail-İran savaşı, küresel piyasalarda Hürmüz Boğazı endişelerini de beraberinde getirdi. Asya'ya giden petrolün yüzde 70'inin Hürmüz Boğazı'ndan geçtiğini hatırlatan uzmanlar, bu durumun küresel ekonomiyi etkileyeceğini belirtiyor. ■ 4'te

ŞAM VE HALEP'E 'TİCARET' ÇIKARMASI

Yatırım avantajlarına sahip olabiliriz

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, Suriye'deki yatırım fırsatları için harekete geçtiklerini açıkladı.

İTO'nun iki yönetim kurulu üyesinin Suriye'ye giderek incelemeler gerçekleştirdiğini belirten Avdagiç, "Komşumuzdaki

imkanları, Türkiye'nin teknolojik gelişimiyle birlikte kullanarak, bazı yatırım avantajlarına sahip olabiliriz" dedi.

Çin'in Suriye'de, 800 dönüm arazinin tahsisini aldığına dikkat çeken Avdagiç, "Biz Şam'ın yanı sıra Türkiye'ye coğrafi ve mantalite olarak yakınlığı sebebiyle Halep'i de yatırım gündemimize alabileceğimizi düşünüyoruz" dedi. ■ 7

İSTANBUL TİCARET

"Tüccar, milletin emeği ve üretimini kıymetlendirmek için eline ve zekasına emniyet edilen ve bu emniyete layakat göstermesi gereken adamdır."

H. Otatürk

20 HAZİRAN 2025 YIL: 67 SAYI: 3364

ISSN 1300-3666

İSTANBUL TİCARET ODASI YAYINI

istanbulticaretgazetesi.com

Nükleer enerji LİDER YAPAR

Nükleer enerji yoluna Akkuyu ile giren Türkiye, Sinop ve Trakya'da yapılacak iki yeni santralle beraber bölgesel enerji liderliğinde önemli bir adım atacak.

İSTİKRAR VE TEDARİK

Hem ticari hem bireysel kullanımı giderek yaygınlaşan yapay zeka ile veri merkezlerinin yüksek enerji talebi, nükleer santrallerin 7/24 stabil ve çevre dostu enerjisini daha önemli hale getiriyor.

3 SANTRAL PROJESİ

Mersin'de yapımı devam eden Akkuyu Nükleer Güç Santrali bu yılın sonunda elektrik üretmeye başlayacak. Sırada, Sinop ve Trakya'da hayata geçirilecek iki yeni nükleer santral projesi var.

TEKNOLOJİ YATIRIMLARI

Türkiye, nükleer enerjinin getirdiği avantajla hem yeni veri merkezleri hem de diğer teknoloji yatırımlarını çekerek yüksek katma değerli üretimde küresel bir merkez olma yolunda ilerliyor. ■ 8

Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi

Gençlere ve kadınlara tarımda ilave destek

Stratejik alanlardan olan tarım sektöründe çalışanların yaş ortalaması giderek artıyor. Türkiye'de tarımda çalışanların yaş

ortalaması 55 civarında. Tarımda kadınları ve gençleri teşvik etmek için hibe ve destekler veriliyor. **Mesude Demirhan** ■ 15'te

Türk-İslam eserleri yeniden anavatanında

Londra'dan getirilen Aksaray Ulu Camii'ne ait minber kapısı

Yurt dışına kaçırılan tarihi eserlerin iadesi için sürdürülen mücadele sonuçlarını veriyor. Bu yıl 14, 2024'te ise bin 149 tarihi eser Türkiye'ye iade edildi. Bunlar arasında Türk İslam kültürünün eşsiz eserleri Mustafa Dede imzalı Kur'an-ı Kerim, Aksaray Ulu Camii'ne ait minber kapısının kanatları da yer alıyor. **Sena Sorkun** ■ 18

KÜLTÜR YOLU BUYUYOR

Bu yıl 20 şehre ulaşan Türkiye Kültür Yolu Festivali'nin 2028'de 35 şehre yayılması hedefleniyor.

Sena Sorkun ■ 19

Schengen'de reddin maliyeti 13 milyon Euro'yu geçti

Türkiye, Schengen vizesi başvurusunda Çin'in ardından ikinci sırada. Reddedilen vize başvurularının 2024'te ekonomiye maliyeti yıllık 13 milyon Euro'yu aştı.

Vize reddi iş dünyasının yurt dışı pazarlarla ticaretini ve fuar ziyaretlerini aksatıyor. Randevu tarihlerinin uzaması da eklenince ekonomik kayıp giderek artıyor. ■ 12'de

Uluslararası havalimanı projelerine Türk imzası

Türkiye, havalimanı inşaatı ve işletmeciliğinde küresel başarılar elde ediyor. Medine'den Dakar'a, Priştine'den Kiev'e uzanan geniş coğrafyada Türk firmaları bugüne kadar 40'a yakın havalimanı

inşa etti. 17 havalimanının da işletmesini yürüten Türk firmaları, sadece müteahhitlik alanında değil, aynı zamanda hizmet ve son hizmet noktasında da öne çıkıyor. **Barış Cabacı** ■ 2'de

Türkiye elektrikli otobüste vites artırdı

Türkiye, elektrikli otobüs ve midibüs üretimiyle hem iç pazarda dönüşümü hem ihracatı hızlandırdı. Bu sayede Türkiye'ye yatırımlar da artıyor.

Ankara'daki yeni yatırımla Avrupa'ya yönelik üretim kapasitesi artarken, yerli firmalar yüksek katma değerli ihracatını güçlendiriyor.

Barış Cabacı ■ 17'de

Tayvan'dan Çin çip üreticilerine ihracat yasağı ■ 17

Taşıt ilanlarına düzenleme ■ 3

Uluslararası havalimanı projelerine Türk imzası

BARIŞ CABACI

TÜRKİYE, havalimanı inşaatı ve işletmeciliğinde uluslararası başarı hikayelerine imza atıyor. Türk firmaları, dünyanın dört bir yanında üstlendikleri büyük havalimanı projeleri ve kamu-özel işbirliği (Public-Private Partnership-PPP) modeliyle edindikleri uzmanlığı ihraç ederek, bugüne kadar yurt dışında 40'a yakın havalimanı inşaatını tamamladı; 17 havalimanının da işletmesini üstlendi. Türk firmaları, sadece müteahhitlik alanında değil, aynı zamanda hizmet ve son hizmet noktasında da öne çıkıyor.

İKİNCİ SIRADA

Bu başarıyla Türk müteahhitlik firmaları, Engineering News Record (ENR) listelerinde de en üstlerde yer alıyor. Her sene düzenli olarak yapılan listede Çin liderliğini korurken, Türkiye ikinci sırada geliyor. İnşaat sektörü temsilcileri, Çin'de bu alanda birçok firmanın devlet destekli veya devlet firması olduğu göz önünde bulundurulduğunda, Çinli firmaların geçilmesinin imkansız olduğunu vurguluyor.

UÇUŞ SAYISI ARTTI

Büyük ölçekli projelerden Kuveyt Uluslararası Havalimanı yeni terminal inşaatı, Türk firmalarının yurt dışındaki gücünün çarpıcı örneklerinin başında geliyor. Kuveyt'te inşa edilen yeni terminal, bölgesel bir havacılık merkezi yapma hedefiyle tasarlanırken, yüksek yolcu konforu ve çevreci özellikleriyle de

Türkiye, havalimanı inşaatı ve işletmeciliğinde küresel başarılar elde ediyor. Medine'den Dakar'a, Priştine'den Kiev'e uzanan geniş coğrafyada Türk firmaları bugüne kadar 40'a yakın havalimanı inşa ederken, Engineering News Record (ENR) listelerinde 2. sırada yer aldı.

dikkat çekiyor. Öte yandan, Türkiye'nin inşaatını üstlendiği bölgelere uçuş sayısında da ciddi bir artış var. Böylelikle İstanbul ve diğer havalimanları entegre bir biçimde çalışıyor. Havalimanları, aynı zamanda hava kargolar için de özel olarak ayarlanıyor.

PPP PROGRAMI İHRACATI

Türkiye'nin havalimanı atağının temelinde kamu-özel işbirliği modeliyle edinilen tecrübe birikimi yer alıyor. PPP, kamu ile özel sektörün yatırım ve işletme konusunda işbirliğiyle hayata geçirildi. 1980'lerden bu yana 200'ün üzerinde PPP projesini hayata geçiren Türkiye, toplam değer bakımından dünyada üst sıralarda yer alıyor. Dünya Bankası verilerine göre Türkiye, 1990-2015 döneminde toplam 165 milyar dolarlık PPP sözleşme bedeliyle dünyada üçüncü oldu. Son yıllarda da Türkiye, dev altyapı projeleri sayesinde Avrupa'nın en büyük PPP pazarı konumuna yükseldi (2014-2018 arasında 22.7 milyar Euro'luk yatırım değeriyle). Başta İstanbul Havalimanı olmak üzere köprüler, otoyollar ve şehir hastaneleri gibi mega projelerin tamamlanması, Türkiye'nin PPP alanındaki başarısını küresel ölçekte örnek haline getirdi.

genişleme işi gibi) ihalelere girerek, PPP uzmanlığını yaygınlaştırmayı hedeflediğini belirtiyor.

ÖDÜLLÜ İŞLETMELER

Türk havalimanı işletmecileri, sadece inşaat aşamasında değil, işletme kalitesinde de dünya standartlarını yakalamış durumda. Türk firmaları tarafından işletilen bazı meydanlar, Havalimanı Hizmet Kalitesi (ASQ) programında kendi kategorilerinde Avrupa'nın en iyileri seçildi. İzmir Adnan Menderes ve Üsküp Uluslararası Havalimanı, yolcu memnuniyeti açısından Avrupa'da kendi büyüklük sınıflarında 'en iyi havalimanı' ödüllerine layık görüldü. Ankara Esenboğa, Medine ve Tiflis havalimanları da pandemi döneminde hijyen kategorisinde bölgesel birincilikler elde etti. Bu ödüller, Türk firmalarının işlettiği havalimanlarında sunulan hizmet kalitesinin uluslararası yolcular tarafından da takdir edildiğini gösteriyor.

BÖLGESEL ÜSTÜNLÜK

Türk firmaları, kendi kendine yetebilmenin yanı sıra müttefik ülkelerde de havalimanlarını modern çağın ötesinde bir anlayışla inşa ederek yıllar sonra bile kullanıma uygun hale getiriyor. Öte yandan, havalimanı modernizasyonları sayesinde havalimanlarının duruma göre kapasitesi de artırılabilir. Bu açıdan bakıldığında Türk müteahhitlerle çalışmak oldukça verimli bir işbirliği olarak görülüyor.

Türk firmaların bazı yurt dışı projeleri

- SUUDİ ARABİSTAN**
 - Medine Prens Muhammed bin Abdülaziz Uluslararası Havalimanı: İşletme (İlk PPP havalimanı, 25 yıllık imtiyaz)
- TUNUS**
 - Enfidha & Monastir Uluslararası Havalimanları: Yap-İşlet-Devret (BOT) işletme
- GÜRCİSTAN**
 - Tiflis & Batum Uluslararası Havalimanları: Yap-İşlet-Devret (imtiyaz)
- KUZEY MAKEDONYA**
 - Üsküp & Ohri Uluslararası Havalimanları: Yap-İşlet-Devret (imtiyaz)
- KAZAKİSTAN**
 - Almatı Uluslararası Havalimanı: İşletme (hissedar olarak)
- KOSOVA**
 - Adem Yaşari Uluslararası Havalimanı: (Priştine) Kosova Yap-İşlet-Devret (inşaat + işletme)
- SENEGAL**
 - Blaise Diagne Uluslararası Havalimanı: (Dakar) Yapım + İşletme (PPP)
- KUVEYT**
 - Kuveyt Uluslararası Havalimanı: Terminal-2 Projesi Yapım (devam ediyor)
- MISIR**
 - Kahire Uluslararası Havalimanı: 2. Terminali Yenileme + kapasite artışı
- UKRAYNA**
 - Boryspil Uluslararası Havalimanı: Terminali (Kiev) İnşaat (tamamlandı)
- SURİYE**
 - Suriye Şam Havalimanı: Şam İşletme ve Yenileme

Cemile Sultan Korusu

BİR ÖMÜRLÜK EVET BOĞAZ'IN EN GÜZEL NOKTASINDA!

**150 Kişi için
190.000 ₺
KDV DAHİL**

**HER ŞEY DAHİL!
2025 YAZ NİKAH PAKETİ!**

Süsleme, Dj, Fotoğraf ve Video Çekimi

Kripto varlıkta kimlik düzenlemesi

KRİPTO varlık hizmet sağlayıcılık işlemlerinde uzaktan kimlik tespiti dair düzenleme yapıldı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Bu kapsamda geçici olan "Kripto varlık hizmet sağlayıcılar, müşterileriyle sürekli iş ilişkisi tesisinde uzaktan kimlik tespiti, belirlenen yöntem ve tedbirler kapsamında gerçekleştirir. Ancak kimlik tespiti kapsamında alınan adresle ad, soyad, doğum tarihi ve T.C. kimlik numarası bilgileri, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kimlik paylaşım sistemi veri tabanı vasıtasıyla doğrulanır" maddesi kalıcı hale getirildi.

Bağımsız denetim kriterlerinde değişiklik

BAĞIMSIZ denetime tabi şirketlerin belirlenmesindeki kriterler, aktif toplam için 300 milyon lira, yıllık net satış hasılatı için ise 600 milyon lira olarak güncellendi.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun konuya ilişkin Kurul kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Karara eklenen geçici maddeye göre ise 2024 hesap dönemi için denetime tabi olma veya denetim kapsamından çıkma hususlarında ilgili hesap döneminde geçerli olan eşik değerler dikkate alınacak. Yeni usul ve esaslar, 1 Ocak 2025 ve sonrasında başlayan hesap dönemlerinde uygulanmak üzere yürürlüğe girdi.

Taşıt ilanlarında yetki doğrulaması zorunlu

EİDS yetki doğrulama uygulaması, tüm taşıt ilanlarını kapsayacak şekilde 16 Haziran 2025 itibarıyla zorunlu hale geldi. EİDS yetki doğrulama uygulamasıyla ilanlar, sadece taşıt sahibince yetkilendirilen yetki belgeli oto galeriler veya taşıt sahibi, taşıt sahibinin 1. ve 2. derece kan hısımları ve eşi tarafından verilebilecek.

TİCARET Bakanlığı, tüm taşıt ilanlarında Elektronik İlan Doğrulama Sistemi (EİDS) yetki doğrulama uygulamasının başladığını açıkladı. Bakanlıktan yapılan açıklamada, "Ticaret Bakanlığı olarak, elektronik ortamda hizmet sunan ilan platformlarında kimliği belli olmayan üyelikler üzerinden yayımlanan gerçeğe aykırı, aldatıcı veya sahte taşıt ilanlarını önlemek, ilan kirliliğini ve yetki belgesiz kayıt dışı galericilik faaliyetlerini engellemek amacıyla çalışmalarımız aralıksız devam etmektedir" denildi.

EİDS KURULDU

Otomotiv sektöründe sahte taşıt ilanlarının, spekülatif fiyat artışlarının ve tüketici mağduriyetinin önlenmesi amacıyla Ticaret Bakanlığınca 31 Ağustos 2023 tarihinde yapılan yönetmelik değişikliğiyle ilan platformlarına kimlik ve yetki doğrulaması yükümlülüğü getirildiği hatırlatılarak, "Bu yükümlülüklerin hayata geçirilebilmesini teminen Ticaret Bakanlığımız tarafından Elektronik İlan

Doğrulama Sistemi (EİDS) kurulmuştur" bilgisi verildi. Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre EİDS yetki doğrulama uygulaması, tüm taşıt ilanlarını kapsayacak şekilde 16 Haziran 2025 itibarıyla zorunlu hale geldi.

KİMLER YETKİLİ?

Bakanlıktan verilen bilgiye göre, EİDS yetki doğrulama uygulaması ile ilanlar sadece taşıt sahibince yetkilendirilen yetki belgeli oto galeriler veya taşıt sahibi, taşıt sahibinin 1. ve 2. derece kan hısımları ve eşi tarafından verilebilecek. Yetkisiz kişilerce ilan girişi yapılamayacak. Ticaret Bakanlığı, otomotiv piyasasında yaşanan spekülatif fiyat oluşumları ile tüketici mağduriyetlerinin önlenmesi ve sektörde adil, rekabetçi ortam için önlem almaya devam edecek.

Uğraksız gemilere ücret güncellemesi

ULAŞTIRMA ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Türk Boğazları'ndan uğraksız geçen gemilerden alınan ücretlerin hesaplanmasında esas alınan 'altın frank' değerinin, 1 Temmuz itibarıyla yüzde 15 artırılarak 5.83 dolara yükseltileceğini bildirdi. Uraloğlu, açıklamasında, söz konusu değer güncellemesinin, 2022'de

Cumhurbaşkanı Kararı doğrultusunda başlatılan tarife revizyonlarının dördüncü adımı olduğunu belirtti.

Yapı denetiminde teminatlar genişletildi

Büyüklüğü 500 metrekareye kadar olan inşaat projelerinde, yapı denetim firmalarının denetim kapasitesi dolu olsa bile 'son bir iş' kapsamında esneklik tanındı. Ayrıca bankaların teminat mektuplarına alternatif olarak artık sigorta şirketlerinin düzenlediği kefalet senetleri de geçerli sayılacak.

ÇEVRE, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 5 Şubat 2008 tarihli Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nde kapsamlı değişiklik yaptı. Resmi Gazete'de yayımlanan yeni düzenlemeyle 500 metrekareye kadar olan inşaat projelerinde, yapı denetim firmalarının denetim kapasitesi dolu olsa bile 'son bir iş' kapsamında esneklik tanındı. Böylece küçük ölçekli yapı sahiplerinin denetim firmalarına ulaşması kolaylaştırıldı.

İlgili karara göre bankaların verdiği teminat mektuplarına alternatif olarak artık sigorta şirketleri tarafından düzenlenen kefalet senetleri de geçerli sayılacak.

3 AY ŞARTI

Yapı denetim firmaları, kendi merkezlerinin dışında, elemanları o ilde ikamet etmek kaydıyla başka illerde de faaliyet gösterebilecek. Ayrıca o ilde yerleşik başka bir denetim firması faaliyete geçene kadar geçici görev imkanı tanınacak.

Yapımına başlanmayan ya da 3 ay boyunca ilerleme kaydedilmeyen projeler için denetim sözleşmeleri sona erdirilebilecek. Ayrıca denetim görevlerini keyfi şekilde yerine getirmeyen kuruluşlar için de yeni yaptırım mekanizmaları getirildi.

HİZMET BEDELLERİ

2026 itibarıyla yapı denetim hizmet bedelleri, TÜFE ve Yİ-ÜFE ortalaması esas alınarak her yıl yeniden belirlenecek. 500 metrekare altındaki projelerde hizmet bedeli oranı yüzde 3.5'e kadar çıkabilecek. Güçlendirme projelerinde ise hizmet bedeli, normal denetim bedelinin en az yüzde 25'i kadar olacak.

İnşaat alanının nasıl hesaplanacağına ilişkin yeni bir ek madde yönetmeliğe eklendi. Güçlendirme, ruhsatsız yapılar ya da yarım kalan projeler için denetim alanı ve ücret hesaplamaları detaylandırıldı.

1 Ocak 2019 sonrası imzalanıp halen devam eden denetim sözleşmeleri için 2025 sonuna kadar geçerli olacak şekilde yeni birim maliyetler kullanılacak.

IFAT 2026

Münih / Almanya
4 - 7 Mayıs 2026

- Araç Üstü Ekipmanları, Cadde Temizliği
- Arıtma Sistemleri, Atık Su, Hidrolik Mühendisliği
- Geri Dönüşüm, Katı Atık Sistemleri
- Pompa

ÇEVRE TEKNOLOJİLERİ VE ATIK YÖNETİMİNİN KÜRESEL BULUŞMASI

NEDEN IFAT 2026 ?

- Sektörün önde gelen prestijli uluslararası ticaret fuarı
- 260.000 m² alanda 18 salon ve açık alan
- 61 ülkeden 3.211 katılımcı
- 170 ülkeden 142.000 ziyaretçi
- Sektör liderleri, her ölçekten işletmeler, start-uplar, Dernekler, Kamu Kurumları Tedarik Yöneticileri ve Atık İmha Şirketleri ile profesyonel görüşmeler
- Stratejik işbirlikleri kurma, teknoloji transferi, know-how paylaşımı ve sektörel trend ve yenilikleri yerinde inceleme avantajları
- Türkiye Milli Katılım organizasyonunun 2012 yılından beri yükselen başarı grafiği

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant inşaatı organizasyonu
- Ürünlerin nakliye, gümrük ve sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye milli iştirak broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince iletişim ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- Devlet desteğine ilişkin ilgili İhracatçı Birliği tarafından talep edilen dosya masrafı

KATILIM BİLGİSİ

Minimum stant alanı : 9 m²

Katılım bedeli : 750 Euro / m²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Akif Gönülcü

0212 455 61 19
0530 931 31 08
akif.gonulcu@ito.org.tr

Burak Abalı

0212 455 61 14
0531 704 36 57
burak.abali@ito.org.tr

Esra Yılmaz

0212 455 65 10
0530 874 89 73
esra.yilmaz@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | /itokurumsal

QR KODLA BİZE BAĞLANIN

HER GÜN 250 YENİ ŞİRKETİN BİLGİLERİNİ ALIN

İstanbul Ticaret Odası'nda (İTO) her gün yaklaşık 250 yeni şirketin kaydı gerçekleştiriliyor.

Bu listelere İstanbul Ticaret Gazetesi okuyucuları artık kolayca ulaşacak.

İTO'da son bir hafta içinde kurulan yeni şirketlerin listesine ulaşmak için **QR kodu taramanız** ya da bilgisayarınızda https://www.ito.org.tr/documents/QR_CODE/1218haziran.pdf adresini ziyaret etmeniz yeterli.

Petrolde Hürmüz Boğazı hesapları

İSRAİL-İran çatışmasının başlamasına ilk tepkiyi veren petrol fiyatlarındaki artış, ilk günlerde yüzde 10'lara kadar çıktı. Bu tepkinin tek nedeni, petrol üretilen bölgeye saldırılması değil, dünyanın en büyük petrol sevkiyat noktalarından Hürmüz Boğazı'nın kapanma riski oldu. Asya'ya giden petrolün yüzde 70'inin Hürmüz Boğazı'ndan geçtiğini hatırlatan gözlemciler, bu durumun küresel ekonomiyi etkileyeceğine dikkat çekiyor. Bu endişeyi ilk dile getiren, Küresel Risk Yönetimi Araştırma Başkanı Arne Lohmann Rasmussen oldu. Rasmussen, saldırılar üzerine LinkedIn hesabından, "En büyük kabusun Hürmüz Boğazı'nın kapanması olacağı" yorumunu yaptı.

HEM KOZ HEM BÜYÜK RİSK

London Energy Club Başkanı Mehmet Ögütçü ise Hürmüz Boğazı'nın İran'ın elindeki en güçlü koz olduğunu söyleyerek, şu yorumu yaptı: "Ancak bu kozu kullanırsa önemli kayıplar da olabilir. Hürmüz'ün kapanmasıyla Bahreyn'de konuşlanan ABD'nin 5. filosu müdahale eder. Çin, Hindistan ve Körfez ülkeleri ile İran'ın arası bozulur. Kendisinin de bu boğazdan ticareti var. Dolayısıyla ölüm-kalım aşamasına kadar Hürmüz kozunu kullanmaz. Ama iyi bir satranç oyuncusu olan İran bunu en sona saklar."

İran ve İsrail arasındaki çatışmanın etkisiyle Goldman Sachs da petrol fiyatlarının yakın vadede varil başına 90 doların üzerine çıkma potansiyeli olduğunu tahmin ediyor.

Goldman Sachs, düzeltilmiş 2025 yaz fiyat tahmininde daha yüksek bir

İran'ın, günlük 17-20 milyon varil petrolün geçtiği Hürmüz Boğazı'nı kapatma ihtimali enerji maliyetlerini artıracak ve enflasyonun seyrini olumsuz etkileyecek bir olasılık olarak değerlendiriliyor.

jeopolitik risk primini de dikkate aldı. Bununla birlikte banka, "Ortadoğu'da petrol arzında herhangi bir kesinti olmayacağını varsayıyoruz ve tahminimiz, ABD kaya petrolü dışındaki güçlü arz artışının Brent/WTI petrol fiyatlarını 2025'in dördüncü çeyreğinde 59/55 dolara ve 2026'da 56/52 dolara düşüreceği yönünde" yorumunu yaptı.

6 AY SONRA TOPARLAR

Banka, petrol fiyatlarıyla ilgili şu senaryoları öngörüyor: İlk senaryo, İran'ın ihracat altyapısına gelebilecek olası hasarın, İran arzını altı ay boyunca günde 1.75 milyon varil azaltacağını ve sonrasında kademeli olarak toparlanacağını varsayıyor.

100 DOLAR İHTİMALİ

İkinci senaryoda banka, daha geniş bölgesel petrol üretiminin veya

nakliyesinin olumsuz etkilendiği aşırı uç senaryolarda petrol fiyatlarının daha da keskin yükselebileceğini ekledi.

Küresel petrol üretiminin yaklaşık 1/5'inin aktığı Hürmüz Boğazı üzerinden ticaretin kesintiye uğraması çok daha az olası görünse de yatırımcılar ve politika yapımcılar bu riske odaklanıyor. Çünkü çekirdek OPEC+ üreticileri, bu aşırı uç senaryoda yedek kapasitelerini kullanamayabilir. Goldman, bununla ilgili ise "Önceki analizlerimize dayanarak, uzun süreli bir kesinti durumunda aşırı uç senaryoda petrol fiyatlarının varil başına 100 doları aşabileceğini tahmin ediyoruz" yorumunu yaptı.

Almanya Merkez Bankası Başkanı Joachim Nagel de yeni hükümetin ekonomi programına ilişkin beklentilerini açıklarken, "Uzun süreli ve ciddi bir çatışmanın ortaya çıkması halinde, petrol fiyatları önemli ölçüde artabilir"

uyarısında bulundu.

ACİL STOK VAR

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı Fatih Birol ise İsrail ve İran arasındaki gerilimin petrol piyasasına yansımalarını takip ettiklerini belirterek, "Piyasalarda şu anda tedarik iyi seviyede, ancak gerekirse harekete geçmeye hazırız" dedi.

Birol, İsrail'in İran'a saldırısı sonrası petrol piyasasında yaşanan gelişmelere ilişkin sosyal medya hesabından paylaşımında bulundu. IEA'nın İsrail-İran geriliminin petrol piyasaları üzerindeki etkisini takip ettiğini belirten Birol, şu açıklamayı yaptı: "Piyasalarda şu anda tedarik iyi derecede, ancak gerekirse harekete geçmeye hazırız. IEA'nın petrol güvenliği sistemi, 1.2 milyar varilin üzerinde acil durum stokuna sahip ve bu sistem, dünya ekonomisinin korunmasında hayati önem taşıdığını kanıtladı."

Türkiye için arz sorunu yok

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, son günlerde piyasaları etkileyen İsrail ve İran'ın karşılıklı saldırılarını değerlendirdi. Bayraktar, Türkiye'nin İran'dan 2019'dan bu yana herhangi bir petrol alımı yapmadığını belirtti. İran'dan sadece doğalgaz ithal edildiğine dikkat çekerken, doğalgaz fiyatlarında da yükseliş olabileceğini belirten Bayraktar, "Ama arz tarafında biz bir sorun görmüyoruz. Basra çıkışı, Hürmüz'ü geçerek Türkiye'ye gelen bir ham petrol tedariki var. Geçen seneki rakamlara göre yüzde 20 civarında. Onu bir şekilde ikame etmemiz lazım. 60 dolarlardaki petrol 76 dolara kadar yükseldi. Doğalgaz fiyatı da yukarı gidebilir. Doğalgazda ve arz güvenliğinde sıkıntı görmüyoruz. Biz İran'dan gaz alıyoruz, petrol almıyoruz" dedi.

Uluslararası emtia piyasaları

Güncel Haftalık Yıllık

ENERJİ

		Değişim %
Petrol (Brent, \$/Varil)	76.4	14.3 -10.4
Doğalgaz (Henry Hub, \$ /MMBtu)	3.88	9.3 33.3
Doğalgaz (Dutch TFF, EURO/MWh)	39.2	12.8 13.9
Termal Kömür (\$/Ton, FOB, Newcastle)		
Avustralya, 6.000 KCal/kg)	106.4	2.7 -21.2

METALLER

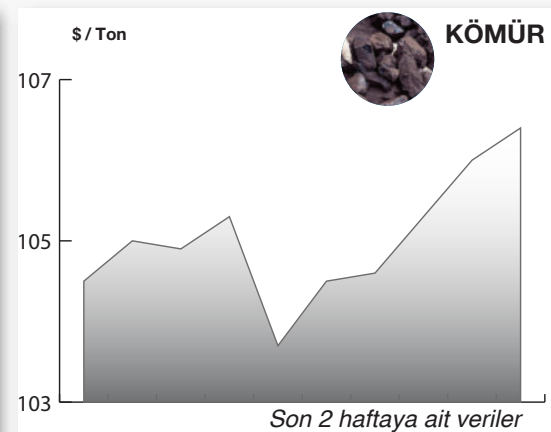
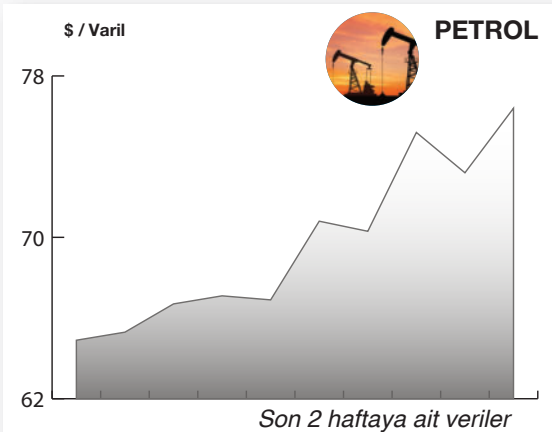
Altın (\$/Ons)	3.384	1.4 45.3
Gümüş (\$/Ons)	37.2	2.1 25.2
Platin (\$/Ons)	1.267	2.3 29.2
Bakır (\$/Ton, COMEX)	9.820	1.2 4.2
Alüminyum (\$/Ton)	2.547	2.3 2.5
İnşaat Çeliği (Çin, \$/Ton)	405	-0.2 -22.5
Demir Cevheri (\$/Ton, CFR, Tianjin-Çin, %63.5)	94.8	-0.6 -10.5
Kurşun (\$/Ton)	1.950	-0.3 -7.4
Kalay (\$/Ton)	32.299	-1.2 1.7
Çinko (\$/Ton)	2.612	-0.1 -4.4
Lityum (\$/Ton)	8.312	-0.1 -42.0
Nikel (\$/Ton)	14.817	-1.6 -12.7

TARIM ÜRÜNLERİ

Buğday (\$/Ton)	202	2.6 -5.2
Mısır (\$/Bushel)	4.32	-2.0 -4.0
Pirinç (\$/Ton)	300	-1.5 -25.6
Pamuk (\$/Lb)	0.65	-0.2 -7.6
Kakao (\$/Ton, Londra)	8.652	-2.9 -19.8
Kahve (\$/Lb)	3.35	-5.6 48.2
Şeker (\$/lb)	0.16	-2.8 -15.3
Kereste (\$/m³)	264	3.1 37.8
Ayçiçek Yağı (USD/Ton)	1.275	2.2 37.0
Palmiye Yağı (\$/Ton)	957	4.7 14.6
Baltık Kuru Yüke Endeksi	1.952	16.2 -0.5
Emtia Endeksi (CRB Index)	385	5.2 11.3

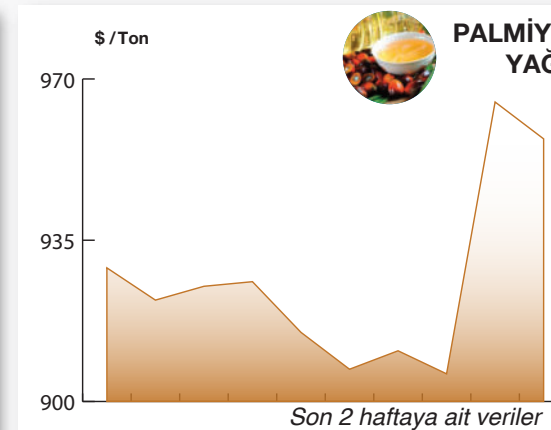
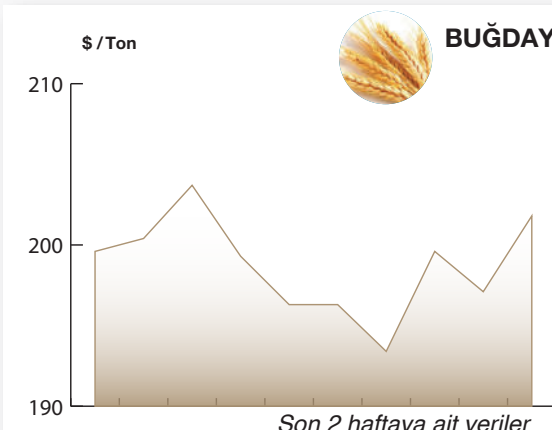
Veriler, 17 Haziran 2025 itibarıyla düzenlenmiştir.

En hareketli ürünler

Savaş fiyatlaması

İran-İsrail arasındaki savaş öncesi 69 dolar seviyelerinde olan Brent petrolü, saldırıların başlamasıyla birlikte 74.5 dolara çıktı ve ABD'nin de savaşta dahil olacağı spekülasyonlarıyla 76 dolar seviyesinden haftayı kapattı. ABD rekor üretiminin ve OPEC+'nın artan ham petrol üretiminin petrol fiyatlarındaki artışı sınırlı tuttuğu, ancak Hürmüz Boğazı'ndaki petrol trafiğinin riske girmesi durumunda Brent petrolünün 100'lü rakamlara çıkabileceği yorumlarının yapılmasına neden oluyor. ABD petrol stokları, geçen hafta 10 milyon varil düşüş gösterdi.

Fırsat alımları

Küresel arz sıkıntılarının ön plana çıkmaya başladığı buğday piyasasında mevcut seviyelerin alım fırsatı olarak görülmesiyle birlikte buğday fiyatları yüzde 2.6 prim yaptı ve haftayı 200 doların üzerinde kapattı. ABD'nin 2025-26 dönemi üretim tahmininde küçük bir artışa gidilirken, Fransa'da buğday ekim alanlarında 30 bin dönümlük azalma meydana geldi. ABD'nin 2025-26 dönemi ihracatının ise 635 bin ton artışla 21 milyon ton olması bekleniyor. Geçen hafta Cezayir'in 550 bin tonluk buğday alımı dikkat çekti.

Talep yükseliyor

Nisan ayı sonunda talep gerilemesiyle son dört yılın en düşük seviyesi olan 93.7 dolara gerileyen kömür fiyatları, Hindistan ve Çin'in kömür ithalatının Mayıs ayında son beş ayın en yükseğine çıkmasıyla haftalık yüzde 2.7 arttı ve 106.4 dolara çıktı. Ayrıca Çin hükümeti, enerji santrallerine düşük fiyat avantajı dolayısıyla stoklarını yüzde 10 artırma talimatı verdi. Çin'in artan ithalatının yanında yurt içi kömür üretimi de Mayıs ayında yüzde 4 artış gösterdi. Böylece yıllık 4.82 milyar ton hedefine yaklaşıldı.

İhracat artıyor

Palmiye yağının alternatifi olan soya yağında görülen artış ve Malezya'nın ihracatının geçen aya göre yüzde 17 ila 26 arasında artış göstermesi, palmiye yağının yüzde 4.7 prim yapmasına neden oldu. En büyük ithalatçı ise 1 Haziran itibarıyla palmiye yağı stokları 2020 yılından beri en düşük seviyesine gerileyen ve Mayıs ayındaki ithalatı bir önceki aya göre yüzde 84 artış gösteren Hindistan oldu. Diğer taraftan palmiye yağındaki artışı sınırlayan faktörler ise son dört aydır artış gösteren üretim ve stoklar oldu.

Altının alternatifleri çoğalıyor

PORTFÖYLERİ
ÇEŞİTLENDİRMEK
ÖNEMLİ

Küresel piyasalarda ticaret savaşları, jeopolitik riskler ve Fed politikalarının yarattığı çalkantıda değerli metaller güvenli liman olarak öne çıkıyor. Altın popülerliğini korurken, platin yüzde 40'lık değer artışıyla 1.250 doları aşarak 4 yılın zirvesine ulaştı. Gümüş ve paladyum da yatırımcıların radarında bulunuyor.

YAŞAR KAYA

EMTİA piyasalarında ticaret savaşları, jeopolitik riskler ve ABD Merkez Bankası'nın (Fed) politikaları gibi faktörlerin etkisiyle yaşanan çalkantılı dönemde değerli metaller artışını sürdürüyor. Geleneksel olarak güvenli liman kabul edilen altın, 2025'te de jeopolitik gerginlikler ve ekonomik endişeler nedeniyle talep görmeye devam ediyor. Ancak yüksek altın fiyatları, birçok yatırımcıyı alternatif değerli metallere yöneltti. Gümüşün yanında platin ve paladyum da dikkat çeken yatırım araçları oldu.

SADECE YATIRIM ARACI DEĞİL

Uzmanlar gümüş, platin ve paladyumun altına kıyasla güçlü alternatifler olduğunu vurgulayarak, bu değerli metallerin sadece bir yatırım aracı olmadığını, sektörler tarafından

fiziki olarak talep gören emtia olduğunu da belirtiyor. Bunlar içerisinde platinin hızlı yükselişi yatırımcıların dikkatini çekiyor. Platinin ons fiyatı, uluslararası piyasalarda 1.308.45 dolarla Şubat 2021'den bu yana en yüksek seviyesine ulaşarak yılbaşından bu yana yüzde 40'ın üzerinde değer kazandı ve altın, gümüş, paladyum dahil diğer değerli metalleri geride bıraktı.

TALEP YÜKSELDİ

Küresel platin talebi, özellikle Çin'den gelen güçlü ithalatla destekleniyor. Nisan ayında 11.5 ton platin ithal eden Çin, bir yılın en yüksek rakamına ulaştı.

Platin, altından farklı olarak otomotiv ve hidrojen endüstrilerinden de yoğun talep görüyor. Beyaz değerli metal, dizel araçlar için katalitik konvertörlerde önemli bir rol oynuyor. Dünya Platin Yatırım Konseyi'ne göre, otomotiv sektörü son yıllarda

küresel platin talebinin yüzde 29 ila yüzde 42'sini oluşturuyor.

Diğer yandan, Amerikan bankası Goldman Sachs'ın raporunda, son dönemde platinde yaşanan artışın büyük ölçüde spekulatif ve ETF kaynaklı alımlardan kaynaklandığı belirtildi.

GÜÇLÜ GETİRİLER SAĞLADILAR

Altın ve Para Piyasaları Uzmanı İslam Memiş, 2025 yılının öngörülemeyen bir yıl olduğunu ve küresel ekonomiye dair

belirsizliklerin arttığını söyledi. Memiş, "Küresel finansal piyasalarda enflasyonun, belirsizliğin, jeopolitik riskin arttığı dönemlerde değerli metaller grubunda güvenli liman özelliğinden dolayı emtia tarafına, değerli metaller tarafına talebin biraz daha arttığını gözlemliyoruz" dedi.

Memiş, geleneksel yatırım aracı olan altının popülerliğini korusa da platin, paladyum ve gümüş gibi değerli madenlerin de yatırımcısına güçlü getiriler sağladığını vurguladı. Memiş, şöyle konuştu: "Yılın ilk yarısında özellikle bu emtia içinde altın biraz daha konuşulur oldu. Her ne kadar geleneksel yatırım aracımız altın olsa da altın çok konuşulsa da aslında finansal piyasalarda platin, paladyum, gümüş gibi değerli metaller de çok güçlü bir şekilde yatırımcıya kazandırdı."

Memiş, gümüşün yılın ilk yarısında altına kıyasla çok ucuz kaldığını ve bunun bir fırsat olarak

görülmeye gerektiğini ifade etti. Gümüşün ons fiyatında yıl sonunda 45 dolar seviyesini beklediğini ve gram gümüşte ise 55-55 lira aralığının görülebileceğini öngördü.

PLATİN İÇİN UYARI

Platin için ise mevcut seviyenin 1254 dolar olduğunu belirten Memiş, "Platin, her ne kadar hedef noktası 1300 dolar seviyesinin üzeri olsa da teknik olarak kısa vadede satışlara ihtiyaç var ve aşağıda 1200 dolar destek seviyesi var. Hatta 1180 dolar destek seviyesi var. Platin tarafında önce düşüş, sonra yükseliş yönlü hareketler devam edebilir. Ama platin tarafında kâr satışlarına karşı dikkat etmek lazım" uyarısında bulundu.

Memiş, paladyumun ise şu an 1046 dolar seviyesinde olduğunu ve hedef noktasının 1250 dolar olduğunu belirtti. Kısa vadeli bir kâr satışı sonrası yükselişin süreceğini tahmin ettiğini söyledi.

Gelecekleri parlak

İslam Memiş, "Değerli metallerin geleceği parlak. Hatta altına kıyasla biraz daha parlak duruyor. Modern teknolojinin kullanıldığı, güneş panellerinin daha çok kullanıldığı, altına kıyasla gümüşün daha çok

ucuz kalma ihtimali, elektrikli araçlar olsun, diğer teknolojik gelişmeler olsun, platin ve paladyumun tekrar fiziki olarak tercih edilmesi, bence değerli metaller grubunda avantajı beraberinde getiriyor" dedi.

Uzun planlamayla risk dağılımı yapılmalı

Altın ve Para Piyasaları Uzmanı Memiş, portföylerde çeşitlendirmenin önemine değinerek, uzun vadeli bir planlamayla risk dağılımı yapmanın 2025 ve 2026 yılları piyasası için oldukça önemli olacağını belirtti. Örneğin, 1 milyon TL'si olan bir yatırımcının acil olmayan nakitle, bu paranın en az 200 bin lirasını dört emtiyaya (altın, gümüş, platin, paladyum) dağıtarak risk dağılımı yapabileceğini ifade etti. Memiş, eldeki tüm paranın tek yere yatırılmasının da büyük risk olduğunu ekledi.

Çin'den 'dolar'ı zorlayacak hamle

BRICS ülkeleri toplantılarında sıklıkla dile gelen yeni rezerv para tartışmasında Çin'den yeni bir açıklama geldi. Çin Merkez Bankası, dolara karşı çok kutuplu bir küresel para sisteminin geliştirilmesi çağrısında bulundu.

Çin Merkez Bankası Başkanı Pan Gongsheng, uluslararası ticaret sisteminden doların kullanımını azaltacak çok kutuplu bir küresel para sisteminin geliştirilmesi gerektiğini vurguladı.

DİJİTAL YUAN

Pan Gongsheng, dijital yuanın uluslararası kullanımını teşvik etme planlarını açıkladı ve birkaç para biriminin dünya ekonomisine hakim olduğu çok kutuplu bir küresel para sisteminin geliştirilmesi çağrısında bulundu.

Pan Gongsheng, finans sektörü yöneticileri ve düzenleyicilerinin bir araya geldiği Lujiazui Forumu'nda yaptığı açıklamada, Çin'in Şanghay'da e-CNY için uluslararası bir operasyon merkezi kuracağını söyledi.

DOLARA BAĞIMLILIK AZALACAK

Ayrıca politika yapımcıların yatırımcılara yeni bir riskten korunma aracı sağlamak için şehirde yuan vadeli işlemle ilgili başlatma planlarının da devam edeceğini söyleyen Gongsheng, şöyle konuştu: "Çok

kutuplu bir uluslararası para sistemi geliştirmek, egemen para birimi ülkeleri üzerindeki politika kısıtlamalarını güçlendirmeye, sistemin direncini artırmaya ve küresel finansal istikrarı daha iyi korumaya yardımcı olacaktır. Böyle bir sistem, bazı para birimlerinin kendi bölgelerinde hakimiyet kurmasının önünü açacak ve dolara olan bağımlılığı azaltacaktır."

Pan Gongsheng, birkaç önemli küresel para biriminin karşılıklı rekabet ve dengeleme içinde bir arada var olmasını bekliyor. Pan Gongsheng'in çağrısı, ABD Başkanı Donald Trump'ın düzensiz gümrük tarifeleri ve dış politikalarının yatırımcıların dolar varlıklarına olan güvenini azalttığı bir dönemde geldi.

ZAMANIN DİJİTAL NABZINDA. AMA BİR ADIM ÖNDE.

EUROPE'S ||| HEARTBEAT

► Bize katılın! Almanya ekonomisinin güç merkezi Kuzey Ren-Vestfalya'yı (NRW) keşfedin! Almanya'nın başka hiçbir eyaleti, benzer yoğunlukta bir teknoloji şirketleri ağına sahip değil. Dünyanın en güçlü süper bilgisayarlarından bazılarına sahip lider siber güvenlik enstitüleri ve araştırma merkezleri burada faaliyet gösteriyor. NRW'ye hoş geldiniz!

www.nrwglobalbusiness.com

Ev eşyası ihtiyacına ekonomik çözüm

BTM girişimlerinden Eşyala, bireylerin ve kurumların ev eşyası ihtiyacını, kiralama, ürün satışı ve yakında devreye girecek abonelik modeliyle karşılıyor. Hem sürdürülebilir tüketimi teşvik eden hem de yaşam tarzlarına uyum sağlayan pratik çözümler sunan platform, maliyet verimliliği de vad ediyor.

BAHAR DAĞAŞAN

BTM girişimlerinden Eşyala, bireylerin ve kurumların ev eşyası ihtiyacını karşılamak için geleneksel satın alma yöntemine alternatif, yenilikçi bir model sunuyor. Kiralama, yenilenmiş ürün satışı ve yakında devreye alınacak abonelik temelli kullanım seçenekleriyle kullanıcıların sadece ihtiyaç duydukları süre boyunca bütçelerine uygun şekilde eşya edimlerini sağlıyor. Bu yaklaşım, özellikle taşınma sürecinde olanlar, öğrenciler, geçici yaşam düzenine sahip bireyler ve maliyet verimliliği arayan kurumlar için kolaylık vad ediyor. 2025 yılı sonunda devreye girecek abonelik modeliyle birlikte kullanıcılar belirli dönemler için eşyaları kullanabilecekleri esnek bir üyelik sisteminden faydalanabilecek. Bu yönüyle Eşyala, hem sürdürülebilir tüketimi teşvik ediyor hem de yaşam tarzlarına uyum sağlayan pratik çözümler sunuyor.

KULLANMA ODAKLI

Tüketim alışkanlıklarının günümüzde hızla değiştiğine dikkat çeken Eşyala Kurucusu Yakup Ulusoy, ev eşyalarına yönelik ihtiyaçlara yenilikçi bir yaklaşımla 'sahip olmak' yerine 'kullanmak' fikrini hedeflediklerini söyledi. Bu yaklaşımın esnek ve sürdürülebilir yaşam tarzlarını desteklediğini vurgulayan Ulusoy, Eşyala'nın kiralama, satın alma ve abonelik modelleriyle farklı yaşam senaryolarına uyum sağlayan pratik çözümler sunduğunu belirtti.

TEK ÇATI ALTINDA

Eşyala'yı benzer girişimlerden ayıran temel özelliklerden biri, çok kanallı hizmet modeline sahip olması. Kullanıcılar platform

üzerinden kiralama, yeni ürün satın alma ve yenilenmiş ürün satın alma işlemlerini tek bir çatı altında gerçekleştirebiliyor. 2025 yılı sonu itibarıyla abonelik temelli kullanım modeli de platforma entegre edilerek esneklik

artırılacak. Eşyala, uçtan uca dijital bir altyapı ile çalışıyor. Ürün seçimi, teslimat, bakım ve iade süreçlerini dijital olarak yönetiyor. Aynı zamanda lojistik operasyonlarını kendi içinde optimize ederek hızlı teslimat ve sürdürülebilir sevkiyat çözümleri sunuyor. Bu yapı, farklı yaşam senaryolarına uygun pratik çözümler geliştirme hedefiyle şekillendirilmiş durumda.

GİRİŞİMİN İŞ MODELİ

Girişimin iş modeli dört ana başlıktan oluşuyor: Ürün kiralama, yeni ürün satışı, yenilenmiş ürün satışı ve abonelik temelli kullanım. Sürdürülebilirlik odağında geliştirilen bu modelde, kiralama ve yenilenmiş ürün kullanımı aracılığıyla yeni üretim ihtiyacının azaltılması ve kaynak tüketiminin sınırlandırılması amaçlanıyor. Bununla birlikte, ambalajlarda geri dönüştürülebilir malzemeler kullanılıyor. Kargo süreçleri ise çevre dostu araçlarla yürütülerek çevresel etkiler en aza indirilmeye çalışılıyor.

HEDEF AVRUPA PAZARI

Eşyala, BTM'nin düzenlediği Sahne XL etkinliğine katılarak hizmetlerini geniş bir yatırımcı ve kullanıcı kitlesine tanıtmaya fırsatı buldu. Bu süreçte elde edilen geri bildirimler ve geliştirilen işbirlikleri, girişimin büyüme planlarına katkı sağladı. Orta vadede kiralama modelini Türkiye genelinde daha erişilebilir hale getirmeyi hedefleyen Eşyala, uzun vadede Avrup'a açılmayı planlıyor.

5 yeni mağaza geliyor

Dijital platformun yanı sıra İstanbul Eminönü'nde açılan ilk fiziki mağaza, akıllı ev aletleri, beyaz eşya ve buharlı temizlik makineleri gibi ürünlerle butik kiralama hizmeti sunuyor. Kullanıcılar, ürünleri mağazada deneyimleyip daha bilinçli kararlar alabiliyor. Mağazada yenilenmiş ürünler de kiralanabiliyor; böylece sürdürülebilir tüketim dijital ve fiziksel kanallarda destekleniyor. 2026 sonuna kadar İstanbul'da mobilya, beyaz eşya, yapı market ve spor ürünlerini kapsayan beş mağaza açılması planlanıyor.

BTM ve UfM'den stratejik işbirliği

BTM, stratejik ortaklık yürüttüğü Akdeniz Birliği Teşkilatı (Union for the Mediterranean-UfM) ile birlikte 'UfM Digital Sustainable Week' programının açılışını İstanbul'da gerçekleştirdi. 43 ülkeden katılımcının yer aldığı etkinliğin açılış konuşmaları, UfM Genel Sekreter Yardımcısı Joan Borrell ve BTM Genel Müdürü Dr. Önder Kul tarafından yapıldı. Dijital dönüşüm ve sürdürülebilir kalkınma alanında kurgulanan bu çok paydaşlı platform, BTM'nin küresel işbirliği ağını genişletme ve uluslararasılaşma vizyonu doğrultusunda attığı stratejik adımlardan biri oldu.

EBRD'den genç girişimcilere 250 milyon Euro

AVRUPA İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Türkiye'de Genç İş İnsanlarına Finansman Programı başlatarak, genç girişimcilere 250 milyon Euro'ya kadar finansman sağlayacak. 12 ülkede başarıyla uygulanan Genç İş İnsanlarına Finansman Programı, Türkiye'de hayata geçiriliyor. Bu girişim kapsamında, Türkiye'deki genç girişimciler için 250 milyon Euro'ya kadar finansmanın harekete geçirilmesi planlanıyor. Program, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği (AB) tarafından destekleniyor. Söz konusu programla, 35 yaş altı bireylere finansal destek, bilgi aktarımı ve finans dışı işletme geliştirme hizmetleri sunulması hedefleniyor.

önceliklerinden biri, sağlanacak toplam finansmanın yüzde 70'inin deprem bölgesindeki işletmeler için kullanılması olacak. Bu sayede, bu bölgelerdeki işletmelerin faaliyete başlaması ya da faaliyetlerini sürdürmesi desteklenerek, deprem felaketinin ekonomik etkilerinin azaltılması ve insan kaynağının korunması amaçlanıyor.

12 ÜLKEDE UYGULANIYOR

EBRD Finansal Kurumlar Yönetici Direktörü Francis Malige, 12 ülkede uygulanan programın 1 milyar Euro'luk büyüklüğe ulaştığını belirterek, "Türkiye'nin en büyük varlığı genç nüfusu. Bu nedenle Genç İş İnsanlarına Finansman Programı'nın, yaratıcı, dinamik ve dirençli genç Türk girişimcileri arasında sağlam bir yer edineceğine olan inancım tam" dedi.

YÜZDE 70'İ DEPREM BÖLGESİNE

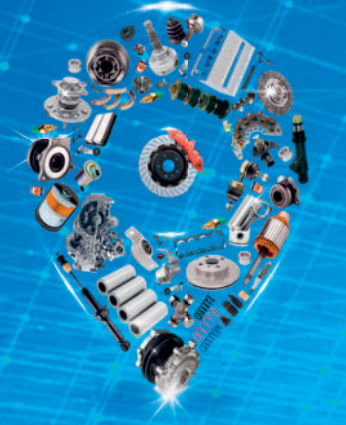
Genç İş İnsanlarına Finansman Programı, Türkiye'deki iş ortakları olan finansal kuruluşlara finansman, teknik işbirliği ve risk paylaşımı sağlayacak. Bu kuruluşlar ise söz konusu kaynakları, genç iş insanları tarafından yönetilen veya çoğunluk hissesi gençlere ait olan mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelere kredi olarak kullanırlar. Programın

AUTOMECHANIKA DUBAI 2025

Dubai - Birleşik Arap Emirlikleri
9 - 11 Aralık 2025

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

- Aksesuar & Modifiye
- Bakım & Onarım
- Bakım & Yenileme
- Elektronik Donanım & Sistemleri
- Oto Yıkama, Parça & Sistemleri
- Yönetim & Dijital Çözümler

SEKTÖREL İNOVASYONLAR, KÜRESEL BAĞLANTILAR AUTOMECHANİKA DUBAİ'DE!

AUTOMECHANİKA DUBAİ 2025

- 56.000 m² alanda 14 sektörel salon
- 61 ülkeden 1938 katılımcı, 20 resmi ülke pavilyonu
- 161 ülkeden yaklaşık 52.469 profesyonel ziyaretçi
- Üreticiler, distribütör ve tedarikçiler ile görüşmeler
- Ürün yeniliklerini tanıma, pazar talebine hazırlıklı olma imkanı
- İstanbul Ticaret Odası'nın sınırsız hizmet anlayışı ile 2016 yılından itibaren Türkiye Milli İştirak Organizasyonunun yükselen başarısı
- Automechanika 2024'te katılım alanı en büyük 2. ülke; Türkiye

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar web sayfasında firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Milli İştirak Broşürü'nde firma bilgilerinin yayınlanması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya bedelinin karşılanması

KATILIM BİLGİSİ

Katılım bedeli	: 1.100 ABD \$ / m ² (Nakliye ve Gümrük hizmetleri dahil)
	: 1.050 ABD \$ / m ² (Nakliye ve Gümrük hizmetleri hariç)
Minimum stant alanı	: 9m ²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Burak Abalı
0531 704 36 57
0212 455 61 14
burak.abali@ito.org.tr

Özlem Kılıç Sertli
0530 050 61 63
0212 455 65 12
ozlem.kilic@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | [in](#) [x](#) [f](#) [@](#) /itokurumsal

İstanbul Ticaret Odası adına imtiyaz sahibi
Yönetim Kurulu Başkanı
ŞEKİB AVDAĞIÇ

Genel Yayın Koordinatörü
Prof. Dr. NİHAT ALAYOĞLU

Genel Yayın Koordinatörü Yrd.
ÖZCAN TOKEL

Genel Yayın Yönetmeni
İlhan ÇABUKOL

Genel Yayın Danışmanı
Tamer Çerçi

Haber Müdürü
Mete Dirice

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Canan Bilgin

Yayın ve Dağıtım Sorumlusu
Dilşah Sarıhasan

Haber Merkezi
Adem Orhun, Barış Cabacı, Ertuğrul Yan, Hamit Eteevrants, Mesude Demirhan, Necmi Uysal, Servet Sena Sorkun, Sümeyra Yarış Topal

Reklam Cengiz Kazan

Grafik Osman Kuvvet

Fotoğraf Kamil Çatak

Abonelik Abdülkadir Yıldız

Hukuk Danışmanları
Av. Ömer Temel, Av. Cüneyt Şamil Oğurlu, Av. Şeymanur İnce

istanbulticaretgazetesi.com

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ'NDE YAYINLANAN YAZILARIN VE MAKALELERİN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AITTİR. İTO'NUN GÖRÜŞLERİNİ İÇERMEZ. YAZI VE HABERLER, KAYNAK BELİRTİLEREK KISIMEN YA DA TAMAMEN KULLANILABİLİR.

ABONELİK:
Yıllık abone bedeli 150 TL'dir.
Abone bedeli, ticaret sicil numarası (tacirler için), ad ve adres belirtilerek T. İş Bankası İstanbul Şirketi Ticari Şube (Ş. Kodu: 1385) 3092 No'lu hesaba yatırılabilir.
IBAN No: TR 30 0006 4000 0011 3850 0030 92
Yayın türü: Yerel süreli yayın
Yayın tarihi: 20.06.2025

İSTANBUL TİCARET ODASI / www.ito.org.tr
Adres: Reşadiye Cad. 34112 Eminönü / Fatih - İstanbul
İTO Çağrı Merkezi: 0212 444 04 86 / Santral: 0212 455 60 00

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ
Tel: 0212 455 61 23

Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mahallesi/ 29 Ekim Caddesi İhlas Plaza No:11/A/41 Yenibosna / Bahçelievler/Tel: 0212 454 30 00

ŞAM

HALEP

Şam ve Halep'e yatırım ve ticaret gündemimizde

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, İTO'nun iki yönetim kurulu üyesinin Suriye'ye giderek yatırım fırsatlarını değerlendirdiğini duyurdu.

Avdagiç, "Sınır komşumuzun maliyet avantajlarını, Türkiye'nin teknolojik gelişimi ile birlikte kullanarak, çok hızlı bir şekilde bazı yatırım avantajlarına sahip olabiliriz" dedi.

Başkan Avdagiç, "Şam'ın yanı sıra Türkiye'ye coğrafi ve mantalite olarak yakınlığı sebebiyle Halep'i de yatırım gündemimize alabileceğimizi düşünüyoruz" diye konuştu.

İSTANBUL Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, Suriye'deki yatırım fırsatları için harekete geçtiklerini, Şam Büyükelçiliği, Şam Ticaret Odası ve sanayicilerle görüşmeler yaptıklarını söyledi. İTO'nun iki yönetim kurulu üyesinin Suriye'ye giderek incelemeler gerçekleştirdiğini belirten Avdagiç, "Suriye'de şu anda barış dönemi gündeme geldi. Yönetim kurulundan iki arkadaşımız Suriye'de büyükelçimizle, Şam Ticaret Odası ve birtakım sanayicilerle görüşti. Çin, 800 dönüm arazinin tahsisini almış durumda. Biz Şam'ın yanı sıra Türkiye'ye coğrafi ve mantalite olarak yakınlığı sebebiyle Halep'i de yatırım gündemimize alabileceğimizi düşünüyoruz" dedi.

Türkiye'de yaşamış ve şimdi Suriye'ye dönen Suriye iş dünyası ile çok hızlı bir şekilde entegre imkanı bulunduğu işaret eden Avdagiç, "Devlet politikamız çerçevesinde, sınır komşumuzun maliyet avantajlarını, Türkiye'nin teknolojik gelişimi ile birlikte kullanarak, çok hızlı bir şekilde bazı yatırım avantajlarına sahip olabiliriz" diye konuştu.

Avdagiç, İstanbul iş dünyasının beklentilerini geçtiğimiz hafta Oda Meclis Toplantısı'na katılan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'a da ilettili.

SANAYİYE 'TERZİ USULÜ' DESTEK

Şekib Avdagiç, iş dünyasının İstanbul'daki sanayi kuruluşlarına 'terzi usulü' destek verilmesi konusundaki beklentilerini de dile getirdi. Avdagiç, şu önerilerde bulundu: "İstanbul'daki sanayinin İstanbul'dan atılması gerektiği konusunda, biz o noktada değiliz. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın verdiği

desteğe teşekkür ederiz. Bir istihdamımız var: İstanbul'la ilgili hiçbir teşvikimiz yok. Sadece savunma sanayinde yatırım yaparsa, teşvik var. Bizim sadece çok sınırlı ve özel bir konuda, İstanbul'daki sanayi kuruluşlarına terzi usulü bir destek talebimiz var. Diyoruz ki, sınırlı bir teşvik sadece yeni nesil teknoloji yatırımları, çevreye duyarlılığı artıracak kapsamlar konusunda yapacakları yenileme, geliştirme çalışmaları için sağlansın."

İTHAL OTOBÜS ELEŞTİRİSİ

İTO Başkanı Şekib Avdagiç, açıklamasında

kamu alım garantilerinin geliştirilmesinin çok önemli olduğunu, milli ve yerli alımların kesin şekilde uygulanması gerektiğini de vurguladı. Avdagiç, şöyle konuştu: "Hâlâ bazı yerel yönetimlerin çok net ayak sürüttüğünün altını çizmek istiyoruz. Türkiye, Avrupa'nın en büyük otobüs üretici ülkesi olmasına rağmen bazı yerel yöneticilerin şehir içi ulaşımı için ithal otobüs alması gibi bir garabetle karşı karşıya olduğumuzu gördüğümüz zaman gerçekten üzüntü duyuyoruz. Milli ve yerli alımların kesinlikle uygulanması konusunda destek talep ediyoruz."

BTM ile Atatürk Havalimanı'ndaki teknoloji üssünde öncü olabiliriz

Şekib Avdagiç, İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) girişimcilere ve yeni fikirlere destek verdiği Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi'ni (BTM) Atatürk Havalimanı'nda planlanan teknoloji merkezine taşımak için de Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ile bir görüşme yaptı. Avdagiç, bu talebin olumlu karşılandığını belirterek, Bakan Kacır'a yaklaşımından

dolayı teşekkür etti. Avdagiç, şunları söyledi: "BTM'de halen mekân olarak 4 bin metrekarede adeta sıkıştık. Atatürk Havalimanı'nın terminal binalarının 200 bin metrekaresi Türkiye'nin en büyük teknoloji üssü olarak devreye girecek. Biz de bakanımıza arz ettik ki, İTO ve BTM olarak biz burada öncü olalım. 10 bin metrekarelik bir alan istihdam ettik. Mekanizmamız,

yapımız hazır. Hemen bavulumuzu hazırlayıp taşınabiliriz diye söyledik. Bakanımız, BTM için yer talebimize ilişkin müjdeyi verdi. Bu bize büyük bir katkı sağlayacak. Kendisine İstanbul Ticaret Odası camiası olarak teşekkür ediyoruz. Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi'ndeki girişimcilerimizin oraya taşınması durumunda, onlara tüm desteğimizi artırarak devam ettireceğiz."

MEGA OFİSE GİDEN YOLDA KALICI BAŞARININ YAPI TAŞLARI

3 Gün
Yüzyüze

BAŞARILI BROKER EĞİTİMİ

EĞİTMEN | YUSUF MURAT GENÇ

0 544 125 03 27

Nükleer enerji ligine Akkuyu ile giren Türkiye, Sinop ve Trakya'da yapılacak iki yeni santralle beraber bölgesel enerji liderliğinde önemli bir adım atacak.

Kullanımı giderek artan yapay zeka ile veri merkezlerinin yüksek enerji talebi, nükleer santrallerin stabil ve çevre dostu enerjisini daha önemli hale getiriyor.

Türkiye, nükleer enerjinin getirdiği avantajla teknoloji yatırımlarını çekerek yüksek katma değerli üretimde küresel bir merkez olma yolunda ilerliyor.

Nükleer enerji bölgede lider yapar

Al'da bir sorgulamanın sarfiyatı ne kadar?

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) verilerine göre, bir Google aramasında 0.3 watt-saat elektrik tüketilirken, bir ChatGPT sorgulaması 2.9 watt-saat elektrik tüketimine neden oluyor. Bu da yapay zeka sorgularının Google aramalarından yaklaşık 10 kat daha fazla enerji tükettiği anlamına geliyor. Görüntü üreten yapay zekaların tükettiği enerji miktarı da ayrı tartışmalara sebep oluyor. Görüntü merkezli yapay zeka uygulamaları, ürettikleri her görüntüde önemli oranda enerji tüketiyor. Teknoloji portalı The Verge'de yer alan bilgilere göre, ortalama bir akıllı telefon şarj olmak için 0.012 kilowatsaat enerji tüketiyor. Üreten yapay zekayı kullanarak bir adet görüntü elde etmek bir telefonun şarj olması kadar enerji harcıyor.

Data center projelerinin üssü olmaya aday

Yapay zeka teknolojileri ilerledikçe, veri merkezlerinin (data center) sayısının ve kapasitelerinin katlanarak artması bekleniyor. Önde gelen teknoloji şirketleri, yapay zeka geliştirme ve dağıtımını desteklemek için veri merkezlerine yaptıkları yatırımları artırıyor. Bu eğilimin devam etmesi ve enerji tüketimini daha da artırması bekleniyor. Bu yatırımlarda geçmiş yıllarda olduğu gibi ABD ve Çin'in öne çıkması beklenirken, Trump 2.0 döneminde patlak veren tarife savaşlarının ve ayrıca bölgesel çatışmaların, yatırımların bir kısmını farklı ülkelere yönlendirebileceği tahmin ediliyor. Bu durumda da nükleer güç kaynağına sahip olan Türkiye, lojistik avantajlarıyla öne çıkıyor.

ENERJİ, endüstriyel üretimde olduğu kadar teknoloji için de kritik öneme sahip. Dijital dönüşümün yanı sıra yapay zeka (AI) teknolojileri geliştikçe enerji talebi artıyor. Yapay zeka operasyonları için gerekli olan veri merkezlerinin (data center) enerji yoğun olması da elektrik talebinin artışında önemli rol oynuyor. Çünkü enerji ihtiyacının karşılanacağı nükleer güç santrallerinin önemi de artıyor. Bu noktada Akkuyu başta olmak üzere Türkiye'nin nükleer santral projeleri, teknoloji yatırımlarının hızlanması için katalizör olacak.

VERİMLİLİĞİ VE GELİRİ ARTIRACAK

PwC'nin gerçekleştirdiği 'Küresel CEO Araştırması'na göre, yapay zekaya maruz kalan sektörler, iş veriminde 4.8 kat daha fazla artış elde ediyor. İş veriminin artması ise ekonominin büyümesini ve yaşam standartlarının iyileşmesini sağlayan en önemli etken. Bu araştırmaya göre yapay zekayı kullanmaya başlayan şirketlerin CEO'larının yüzde 84'ü bu teknolojinin, verimi artıracağına inanıyor. Artan verim, işlerin hızlanmasının yanı sıra değer oluşturmak için yeni ve yapay zeka destekli yolların bulunacağı anlamına geliyor. Yatırımcılar da bu konuda CEO'larla hemfikir. PwC'nin 'Küresel Yatırımcı Araştırması'na göre, yatırımcıların yüzde 61'i yapay zeka kullanımının artmasının, değer yaratmak için çok önemli olduğuna inanıyor. Bu kazançları elde etmek için ise daha fazla enerji ve sürdürülebilir tedarik gerekiyor.

VERİ MERKEZLERİNİN FONKSİYONU

Yapay zeka modellerinin geliştirilmesi ve dağıtılması, veri merkezleri üzerinden gerçekleştiriliyor. İşlemcilerin (CPU) ve grafik işlem birimlerinin (GPU) yanı sıra hızlandırıcılar, soğutma ve güvenlik sistemlerinin aktif olduğu veri merkezleri, megawattlar seviyesinde enerjiye ihtiyaç duyuyor. Yapay zeka kullanılan hızlandırılmış sunuculardaki elektrik tüketimi artışı, geleneksel sunuculardan çok daha fazla olacak. Bu enerjinin hem sürekli hem güvenli olması, kullanıcılar ve ticari faaliyetler için büyük önem arz ediyor. Bu durum, nükleer güç santrallerinin sürekli ve stabil şekilde sağladığı enerjinin önemini ortaya koyuyor. Buna paralel olarak yerli enerji kaynaklarına ve nükleer güç santrallerine sahip olan ekonomilerin avantajı artıyor.

Adem ORHUN

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) raporuna göre, veri merkezleri için küresel elektrik tüketimi 2030 yılında 945 TWh'ye ulaşacak. Bu da toplam küresel elektrik tüketiminin yaklaşık yüzde 3'ü anlamına geliyor. Başka raporlar da benzeri rakamlara işaret ediyor. Goldman Sachs'ın raporuna göre, veri merkezlerinin enerji tüketiminin, üretken yapay zeka araçlarındaki hızlı artışla beraber 2030 yılına kadar yüzde 160 artması bekleniyor. Rapora göre, dünya çapındaki veri merkezleri, toplam enerjinin yaklaşık yüzde 1.5-2'sini tüketiyor, ancak bu oranın 2030'a kadar yüzde 3-4'e yükseleceği tahmin ediliyor.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE ÇEVRE

Nükleer santraller, karbon emisyonu problemi oluşturmadan 24 saat sürekli enerji sağlayabiliyor. Sürdürülebilirlik ve çevre kriterleri de nükleer enerjiyi yapay zeka ve veri merkezleri için güvenilir kaynak haline getiriyor.

ABD ve Avrupa'da, dev teknoloji şirketlerinin nükleer enerji hamleleri bu kaynağın önemini gösteriyor. Meta, yapay

zeka faaliyetlerinin artan enerji ihtiyacını karşılamak için 20 yıllık bir nükleer enerji anlaşması imzaladı. ABD'nin en büyük nükleer operatörü Constellation Energy Corp. ile anlaşan Meta, 2027 yılından itibaren 20 yıl boyunca Illinois Nükleer Santrali'nden elektrik alacak. Bu nükleer kaynaklı enerji, Meta'nın ABD genelindeki veri merkezlerini desteklemek için kullanılacak. Ayrıca Amazon ve Google da küçük modüller reaktörlere yatırım yapacak.

YENİ YATIRIMLARIN ÇEKİM MERKEZİ

Nükleer enerji, teknoloji firmalarının yanı sıra ülkelerin kalkınması için de büyük önem taşıyor. Türkiye'nin enerji tedarik güvenliğini sağlama adımlarının bir parçası olan nükleer santral projeleri, ülkeye birçok fayda sağlayacak. Bu yıl sonunda elektrik üretiminin başlayacağı Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin ardından Sinop ve Trakya'da nükleer enerji santrali projeleri başlayacak. Her birinin, toplam ulusal kapasiteye yüzde 10 katkıda bulunması beklenen nükleer güç santralleri, üretim faaliyetlerinin tedarik

güvenliğinin yanı sıra teknoloji yatırımları için de ihtiyacı karşılayacak. Ar-Ge merkezlerinin ve teknoparkların etkinliğini artıracak bu gelişmelerin, yeni küresel markaların doğmasını destekleyeceği belirtiliyor. Böylece güvenli ve istikrarlı kaynaklar, Türkiye'yi yüksek katma değerli yeni yatırımlar için çok daha çekici hale getirirken, bölgesinde lider ülke yapacak.

Üretken teknoloji kümeleri gelişir

Veri merkezleri operasyon yöneticisi Tolga Çivicioğlu, kesintisiz enerjinin teknoloji operasyonları ve yatırımlar için önemine dikkat çekti. Çivicioğlu, İstanbul Ticaret'e yaptığı açıklamada şunları söyledi: "Nükleer güç santralleri (NGS), yalnızca enerji üretim tesisleri olarak değil, aynı zamanda çevrelerinde yeni nesil dijital altyapıların gelişmesi için stratejik merkezler haline geliyor. NGS'lerin bulunduğu bölgelerde/ülkelerde genellikle güçlü enerji iletim hatları, yüksek kapasiteli altyapı ve sanayiyle entegre olmuş yerleşimler yer alır. Bu da veri merkezleri gibi yüksek enerji ve bağlantı gereksinimi olan tesisler için fiziki olarak hazır bir zemin oluşturur. Buna ek olarak, nükleer enerji yatırımları genellikle uzun vadeli planlamalarla yapıldığı için sadece enerjiye değil, aynı zamanda güvenilir dijital altyapıya yatırım yapmak isteyen teknoloji firmaları için uzun vadeli öngörü sunar. Ayrıca bu bölgeler, zamanla bilgi teknolojileri, mühendislik ve veri bilimi gibi alanlarda uzman insan kaynağını da kendine çeker. Böylece, nükleer enerjiye sahip ülkeler sadece enerji merkezi olmakla kalmaz, aynı zamanda yapay zeka uygulamalarının geliştirilebileceği yaratıcı ve üretken teknoloji kümelerine dönüşebilir."

ABD'de veri merkezi güç kapasitesinin 2035 yılına kadar 5 katına çıkması bekleniyor

ABD dolarının geleceği

Küresel ekonominin rezerv para birimi ABD doları, diğer para birimleri karşısında uygulanan ekonomi politikalarına, merkez bankalarının para politikalarına ve de jeopolitik ve siyasi gelişmelere bağlı güvenli liman arayışına göre öngörülebilir bir aralıkta dalgalanıyor. Uzun yıllardır yaşanan bu öngörülebilir dalgalanma, ABD yeni yönetiminin politikaları karşısında sorgulanmaya başlanmış olup, orta uzun vadede ABD dolarının değer kaybı beklentileri ortaya çıktı. Bu beklentilerin gerekçelerini ve gerçekleşme olasılıklarını değerlendirelim.

ABD doları, İkinci Dünya Savaşı sonrası kurulan para sistemi içinde rezerv para birimi oldu ve küresel ekonomide belirleyici hale geldi. 1973 yılında altına dayalı para sisteminin sona ermesinin ardından ABD doları rezerv para birimi olmayı sürdürdü. Merkez bankası para politikalarının öneminin arttığı bu yeni dönemde dövizler arası pariteler serbest döviz piyasalarında belirlenmeye başladı.

1973'te ABD doları ile diğer önemli 6 para biriminin oluşturduğu sepet arasında değeri ölçen bir ABD doları endeksi kullanılmaya başlandı. 1973 yılını 100 kabul eden endeks, 100 puanın üzerine çıktığında ABD doları değer kazanıyor, 100 puanın altına indiği zaman ise değer kaybediyor. 1973 yılından sonra ABD doları 3 kez 100 puanın çok üzerinde seviyelere ulaşarak önemli ölçüde değerlendirildi veya güçlendi. Bunlardan en önemlisi 1981 ile 1985 arasındaki değerlendirilmedir.

★★★

ABD'de dönemin yönetimi doların böylesine güçlenmesinden rahatsız oldu ve özellikle Japonya yeni ile Alman markı karşısındaki değerlendirilme ABD'de yüksek dış ticaret açıklarına neden oldu. ABD, 1985 yılında Japonya, Almanya, İngiltere, Fransa ve İsviçre ile Plaza anlaşması adı verilen bir anlaşma imzaladı ve başta yen ve mark olmak üzere diğer para birimlerinin değerlenmesini hedefledi. Anlaşmanın ardından özellikle Japon yeni önemli ölçüde değer kazandı. ABD yönetimi kontrollü olarak dolar değer kaybını sağladı. 2008 küresel krizi ile pandemi döneminde de ABD doları endeksi 100 puanı aşarak değer kazandı. Daha sonra normalleşmeler yaşandı. 1973-2024 arasında ABD doları dalgalanmalar göstermesine karşın rezerv para işlevini sürdürdü. Bugün merkez bankalarının döviz rezervleri içinde azalmakla birlikte ABD dolarının payı halen yüzde 50'ye yakın bulunuyor.

2024 yılında seçimleri kazanan ABD yönetiminin politika vaatleri çerçevesinde ABD doları yine değer kazandı ve dolar endeksi 100 puanın önemli ölçüde üzerine çıktı. Ancak yeni yönetimin ticaret tarifelerine ilişkin hedeflerini açıklamasının ardından bir finansal dalgalanma gerçekleşti ve ABD doları değer kaybetmeye başladı. Açıklanan tarifelerin ABD ekonomisini olumsuz etkileyeceği öngörülerine bağlı olarak dolarda değer kaybı yaşandı. Dolar endeksi 100 puan seviyesine geri çekildi.

Son haftalarda ise ABD dolarının orta-uzun vadede değer kaybının devam edeceği ve doların rezerv para birimi vasfının zayıflayacağına ilişkin beklentiler artmaya başladı. Yeni yönetimin ticaret politikalarının yanı sıra dış politikaadaki izolasyonist politikalar, jeopolitik gelişmeler ve özellikle kamu borçları ve mali görünümünün bozuluyor olması ile ABD doları için değer kaybı beklentileri kuvvetleniyor. Burada kritik nokta, ABD dolarının değer kaybetmesi ile rezerv para vasfının zayıflaması sonuçlarının çok farklı olacağıdır. Orta-uzun vadede kontrollü bir değer kaybı olabilecektir, ancak rezerv para birimi vasfının kaybedilmesine izin verilmeyecektir.

★★★

ABD dolarının orta vadede değer kaybı beklentilerini şekillendirecek ana gelişme, devam eden tarife müzakerelerinin sonuçları olacak. Müzakereler sonrası karşılıklı olarak daha düşük tarifeler uygulanması halinde ABD dolarının değer kaybına ilişkin beklentiler zayıflayacak. Eğer müzakereler sonrası geniş kapsamlı ve yüksek tarifeler uygulanırsa ABD dolarında değer kaybı baskısı artacak. ABD'nin müzakerelerde istediği sonuçları alamaması halinde zayıf doları bir silah olarak kullanabileceği tahminleri de gündeme geliyor. Bu da ticaret savaşlarına kur savaşlarını ekleyecek.

Bu süreçte ABD Merkez Bankası'nın para politikası da belirleyici olacak. Merkez bankası muhtemelen ABD dolarında yüksek değer kayıplarına izin vermeyecek. Tarifelerin yanı sıra doların yüksek değer kaybı da enflasyonist etkiler yaratacak. Bu nedenle merkez bankası para ve faiz politikası araçlarını kullanarak dolarda daha sınırlı ve öngörülebilir değer kaybına izin verecek.

ABD dolarının değeri, Türkiye'nin uyguladığı dezenflasyon programını, enflasyonla mücadelelerini ve dış ticaret gelişmelerini de yakından etkiliyor. Daha zayıf bir ABD doları, TL'nin de dolar karşısında değerlendirilmesine yol açarak dış ticaret dengesini olumsuz etkileyebilecek. ABD dolarında bundan sonrasında sınırlı bir değer kaybı yaşanması ve Euro-dolar paritesinin 1.15-1.18 aralığına oturması, Türkiye için en sağlıklı denge değer gibi görülmüyor.

Savunma sanayi hisselerinin jeopolitik risklere karşı dayanıklılığı ve büyüme potansiyeli, küresel savunma harcamaları nedeniyle destekleniyor. Uzmanlara göre, teknolojiye lider şirketler öne çıkacak.

YAŞAR KAYA

DÜNYADA artan jeopolitik tansiyon, küresel savunma sektöründe önemli bir hareketliliğe neden oluyor. Ukrayna-Rusya savaşı, İsrail-İran çatışması, Hindistan-Pakistan gerilimi ve Avrupa'nın yeniden silahlanma çabaları gibi gelişmeler, dünya genelinde ülkelerin savunma harcamalarını rekor düzeylere taşıyor. Nitekim 2024 yılında küresel savunma harcamaları bir önceki yıla göre yüzde 9.4 artarak 2.7 trilyon dolara ulaştı. Savunma bütçelerindeki bu tarihi artış, savunma sanayi şirketlerinin hisselerini yatırımcılar için cazip bir seçenek haline getirirken, bu hisseler riskli dönemlerde bir nevi 'hedge' aracı olarak da değerlendiriliyor. Piyasalarda savunma odaklı şirketlere yönelik bu artan ilgi, kendi yerli üretim kapasitesini güçlendiren ve uluslararası alanda önemli ihracat anlaşmalarına imza atan Türkiye'de de kendini gösteriyor.

Savunma hisselerini değerlendiren Info Yatırım Yatırım Danışmanı Tunç Safa Altunsaray, jeopolitik gerginliklerin devam ettiği sürece savunma sanayine ayrılan bütçelerin artarak sürecini ve bunun da sektöre olumlu yansıtacağını belirtti. Altunsaray, bu durumun şirketlerin bilançolarına ve hisse fiyatlarına olumlu etki yaptığını vurguladı.

YENİ TEKNOLOJİLER GELİŞİYOR

Altunsaray, ülkeler açısından en kritik sektörlerin başında savunma sanayi sektörünün geldiğini ifade ederek, "Ülkelerin, gerek gördükleri riskler gerekse jeopolitik gerginlikler sebebiyle savunma sanayine ayrılan bütçelerini artırdıklarını görüyoruz. Bu bütçelerin artmasıyla da hem ülkelerin envanterleri son yıllarda artış gösterdi hem de envantere yeni teknolojik ürünlerin geliştirilmesi sağlandı. Bu durum da savunma sanayinde faaliyet gösteren şirketlere hem hisse fiyatı anlamında hem de bilanço olarak olumlu yansımuştur" şeklinde konuştu.

Altunsaray, bu şirketlerin aynı zamanda ihracat yapan şirketler olduğunu, geliştirdikleri ürünleri savunma bütçesini artıran farklı ülkelere sattıklarını ve iş ilişkisi açıkladıklarını da sözlerine ekledi.

DÜZENLİ ARTIŞ VAR

Türkiye'nin 2005 yılından itibaren savunma harcamaları incelendiğinde, dolar bazlı olarak 5 yıllık ortalamalar baz alındığında düzenli bir artış olduğunu gördüğünü aktaran Altunsaray, "Bu durum da savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin hisse senetlerini olumlu etkiledi" diye konuştu.

FAVÖK'LERİ ARTIRACAK

Orta ve uzun vadeli duruma bakıldığında hem diğer ülkelerin hem de Türkiye'nin savunma harcamalarını artıracağını düşünülürken Altunsaray, şu değerlendirmelerde bulundu: "Bu alanda faaliyet gösteren şirketlerin satışlarını, kazançlarını ve FAVÖK'lerini artırarak, borçluluklarını azaltmasını bekleyebiliriz. Bu durum da F/K, Net Borç/Favök gibi temel oranları etkileyecektir."

LİDER HİSSELER ÖNE ÇIKABİLİR

Örnek olarak paydanın küçülmesi ile birlikte F/K'nın tekrar ortalamalara dönmek için pay büyümesi olmak zorunda olduğunu ve bunun da hisse fiyatını olumlu etkileyeceğini, diğer temel rasyolara da bu durumların olumlu yansıtacağını belirten Tunç Safa Altunsaray, "Tabii ki bu her şirket için aynı olmayabilir. Özellikle orta ve uzun vadede savunma sanayinde lider olan şirketler daha ön plana çıkacaktır. Alt tarafta bu şirketlere ürün sağlayan tedarikçilerin de

hisselerine olumlu yansıma olabilecektir" dedi.

FIRSATI KAÇIRMA KORKUSU

Jeopolitik gerginliklerin arttığı dönemlerde savunma sanayi hisselerinde yukarı yönlü bir fiyatlamının ortaya çıktığını ve ilerleyen dönemlerde de çıkmaya devam edebileceğini belirten Altunsaray, şunları kaydetti: "Bu durumu hem Borsa İstanbul'da hem de dünya borsalarında görüyoruz. Yukarı yönlü fiyatlamada GAP'li bir açılış sonrasında ilgili hisselerde geri çekilmeler. Önceden bir pozisyon yoksa pek de yararlı bir işlem olamayabiliyor. Jeopolitik gerginliğin azalma ihtimaline dair ilgili ülkelerden açıklama geldiği zamanlarda, aynı şekilde hızlı bir şekilde de geri çekildiklerini görebiliyoruz. Aslında bu durum biraz da yatırımcı psikolojisi ile ilişkili. Fırsatı kaçırmama korkusu diyebiliriz. Bu nedenle de bu hisseler ana senaryomuz dahilinde yaklaşmak daha doğru bir yaklaşım olacaktır. Bir hareket geldiği zaman da o gün içerisinde ve sonrasında o hisse senedinde önceden pozisyon almış olmak daha önemli olacaktır."

Uzmanlar, volatilité ihtimaline karşı orta ve uzun vadede potansiyel barındıran savunma hisselerinin jeopolitik risklerin yükseldiği dönemlerde yeni bir 'hedge' aracı olarak öne çıktığını belirtti.

Riskten kaçış döneminde dirençli

Ahlatcı Portföy'den Araştırma Uzmanı Dincer Kurt, savunma sanayi şirketlerinin yatırımcıların radarında yeniden güçlü bir şekilde yer almaya başladığını belirterek, "ABD Başkanı Trump'ın Körfez ülkeleriyle yaptığı anlaşmalar, bu alanın sadece askeri değil ekonomik anlamda da stratejik konumunu perçinlemişti" dedi. NATO üyelerinin GSYH'lerinin en az yüzde 2'sini savunmaya ayırma taahhüdünü uygulamaya başlamasının, sektörün destek ve özel yatırımlar açısından görünürliğünü

artırdığını kaydeden Kurt, şunları söyledi: "Bu eğilim, savunma sanayi gelirlerinin daha öngörülebilir hale gelmesini sağlarken, hisselerin dönemsel piyasa belirsizliklerinden daha az etkilenmesini mümkün kılıyor. Kısa vadede piyasa stresleri yaşansa da savunma hisseleri genellikle riskten kaçış dönemlerinde daha dirençli bir performans sergileyebiliyor. Bu özellik, onları klasik bir 'hedge' aracı yapmasa da portföy çeşitlendirmesi açısından önemli bir denge unsuru haline getiriyor."

POWTECH

TECHNOPHARM

Uluslararası Proses Operasyonları Fuarı

PROSES

TEKNOLOJİSİ İÇİN

DOĞRU DESTİNASYON

23 - 25 EYLÜL 2025 | NÜRNBERG, ALMANYA

Toz, katı ve sıvı işleme alanlarındaki en son trend ve teknolojileri ilk elden deneyimleyin!

Sektörler arası bilgi birikiminden ve iş ağından faydalanarak işinizdeki başarıyı en üst seviyeye çıkarın.

Sektör profesyonellerinin, geleceği birlikte şekillendirdiği yer.

powtech-technopharm.com

Paralel fuar

Onursal sponsorlar

PARTEC FACHPACK VDI APV NÜRNBERG MESSE

ile birlikte

ABD ile ilişkiler genç liderlerle güçlenecek

Türkiye ile ABD arasında 100 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaşmak için girişimler her alanda sürüyor. Yunus Emre Vakfı'nın ABD-Türkiye 360 Liderlik Değişim Programı ile genç liderlerin iki ülke arasındaki ilişkileri daha da kuvvetlendirmesi hedefleniyor.

MESUDE DEMİRHAN

TÜRKİYE ile ABD arasındaki 32.5 milyar dolarlık ticaret hacminin 100 milyar dolara çıkarılması hedefleniyor. Bu hedefe ulaşmak için taraflar arasında çalışmalar devam ediyor. Bu kapsamda, Yunus Emre Vakfı'nın ABD-Türkiye 360 Liderlik Değişim Programı Heyeti, İstanbul Ticaret Odası'nı ziyaret etti. Heyeti, İTO Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Doğan Salman karşıladı.

EKONOMİNİN LOKOMOTİFİ

Salman, bu ziyaretin Türkiye ve ABD arasındaki ekonomik ilişkiler

için önemli bir adım olacağını belirterek, ABD ekonomisinin kişi başına 83 bin dolar geliriyle büyük bir tüketim gücü ve aynı zamanda

büyük bir üretici gücü olduğunu hatırlattı. Salman, ABD'nin 5 trilyon doları aşan dış ticaret hacmiyle küresel ekonominin lokomotif ülkelerinden biri olduğunu ve bu tabloda Türkiye'nin güçlü bir şekilde yer almasını hedeflediklerini söyledi.

STA GİRİŞİMLERİ

Salman, Türkiye ve ABD arasında henüz serbest ticaret anlaşması (STA) bulunmaması da müzakereler için girişimlerin devam ettiğini dile getirdi. İki ülke

arasındaki tarihi ve köklü ilişkilerin, ekonomik ilişkilerin daha da ileri taşınmasını desteklediğini vurgulayan Salman, "Siyasi ve diplomatik düzeydeki güçlü iletişim, askeri alanda yıllara yayılan ortaklık, iki ülke iş dünyalarının önünde yeni pencereler açıyor. Türk ve ABD iş dünyaları, iş yapma yeteneklerini artırmak için uygun zeminlere sahip. Bölgesel ve küresel gelişmeler ışığında baktığımızda bunun ne kadar önemli olduğunu görüyoruz" dedi.

ÖNEMLİ BİR PAZAR

İbrahim Doğan Salman, İTO olarak 820 binden fazla üyenin yurt dışında iş yapmalarını önemserken, ABD pazarının bu hedefte önemli bir yer tuttuğuna işaret etti.

Konuk heyet temsilcileri ise iki ülke ilişkilerinin ve ticaretinin gelişmesinde genç liderlerin önemli rol oynayacağına dikkat çekti.

Girişimciler akıllı sermayeyi harekete geçirecek

Dünya Melek Yatırım Forumu (WBAF) tarafından her yıl düzenlenen Finansal Katılım Konferansı, bu yıl İstanbul Ticaret Odası'nda girişimcilerle melek yatırımcıları bir araya getirdi. Konferansta, daha kapsayıcı bir ekonomi için akıllı sermayeyi harekete geçirecek stratejiler ele alındı.

OSMAN KUVVET

DÜNYA Melek Yatırım Forumu (WBAF) tarafından her yıl düzenlenen WBAF Finansal Katılım Konferansı, İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Geçen yıl Londra Borsası'nın ev sahipliğinde düzenlenen konferans, bu yıl 'Daha Kapsayıcı Bir Ekonomi İçin Akıllı Sermayeyi Harekete Geçirmek' temasıyla dünyadan politika yapımcıları, girişimcileri, yatırımcıları ve akademisyenleri bir araya getirdi.

HOLLANDA KRALİÇESİ'NİN MESAJI

Konferansa, WBAF İcra Kurulu Başkanı Baybars Altuntaş ile Hazine ve Maliye Bakanlığı G20 ve IMF Dairesi ve GPFI Başkanı Özlem Oktay eşbaşkanlık etti. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Kapsayıcı Finansman Özel Temsilcisi olarak konferansa bir video mesaj gönderen Hollanda Kraliçesi Máxima, "Finansal sağlığı gündemlerinin merkezine yerleştirme" çağrısı yaptı.

SERMAYEYLE BULUŞTURUYORUZ

Konferansın açılışında konuşan İTO Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Doğan Salman, küresel startup ekonomisinin sembolü haline gelen Dünya Melek Yatırımcılar Haftası'nın açılış çanının sesinin, bu yıl İstanbul'dan yankılanarak dünyaya ilham getireceğini belirtti. Salman, kalkınmanın ve nitelikli büyümenin yolunun yenilikçi fikirlerin ve girişimcilerin desteklenmesinden geçtiğini vurgulayarak, sözlerine şöyle devam etti: "Bir fikri keşfetmek, onu icat etmek, tasarlamak bu yolculuğunun bir parçası, ancak gerekli finansmanı sağlamak ve pazara sunmak ise tamamen farklı bir zorluk. Girişimci adaylarının bu engelleri aşmasına destek olmak, yenilikçi fikirleri tespit etmek ve bunları iş melekleri aracılığıyla sermaye ile buluşturmak önemli misyonumuz. Bu kapsamda kurduğumuz Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi'ndeki (BTM) girişimcilerimizin bugüne kadar aldığı yatırımların değerlemesi 257 milyon doları, toplam satış tutarı ise 30 milyon doları aştı."

FİNANSMANA ERİŞİM

Dünyada 1.4 milyar potansiyel girişimcinin hâlâ finansal hizmetlere erişemediğine dikkat çeken WBAF İcra Kurulu Başkanı Baybars Altuntaş ise "Sermayenin sadece büyümesi değil, akıllıca ve adil şekilde dağıtılması gerekiyor. Bu platform; yatırımcıları, girişimcileri ve karar vericileri, finansmana erişimi demokratikleştirme vizyonunda buluşturuyor" dedi.

AİLE ŞİRKETLERİ

Konferansın konuşmacılarından Alzeyani

Investments Onursal Başkanı ve WBAF Bahreyn Ülke Başkanı Khalid Rashid Al Zayani de aile şirketlerinde yönetişimin önemine dikkat çekerek, sürdürülebilir büyüme için stratejik farklılaşmanın değerini vurguladı.

KÜRESEL İŞBİRLİKLERİ

Konferans; kapsayıcı finans, girişim hızlandırma programları ve akıllı sermaye kullanımı konularında fikir alışverişini teşvik ederek küresel düzeyde işbirliklerine zemin hazırladı. Dünya Melek Yatırımcılar Haftası'nın bir parçası olan bu konferans, erken aşama yatırımların ve girişimciliğin desteklenmesine yönelik küresel taahhüdü simgeleyen sembolik 'çan töreni' ile sona erdi.

Startup ekosistemi

Konferans kapsamında düzenlenen oturumlarda, politika yapımcılar, üst düzey yöneticiler, yatırımcılar ve akademisyenler, şu konu başlıklarında konuştu:

- Finansal kapsayıcılık: Startup ekonomilerini güçlendirme
- Sürdürülebilir finansal kapsayıcılık için markanın gücü: Startup değerlemelerinde değer in kilidini açma
- Startup ekosistemlerini teşvik etme: Küresel ortaklıkların gücü
- Kuluçka, hızlandırma ve inovasyon merkezlerinden yararlanma: Küresel yatırım fırsatları oluşturma
- Kapsayıcı fintech, akıllı sermaye stratejileri, cinsiyete duyarlı finans ve düzenleyici yenilik temasının işlenmesi
- Ülke öngörüler: Kamerun ve Gürcistan

Yenilikçi teknolojiler geliştirilmeli

WBAF Finansal Katılım Konferansı'nda konuşan Hazine ve Maliye Bakanlığı G20 ve IMF Dairesi ve GPFI Başkanı Özlem Oktay, bireyler ile KOBİ'lere yönelik finansal kapsayıcılığın kalitesinin artırılması için yenilikçi teknoloji ve çözümler geliştirilmesi gerektiğini vurguladı.

Oktay, finansal kapsayıcılığı şu 4 başlıkta topladı:

- Dijital teknolojilerin haritalanması
- Dijital teknoloji inovasyonunun fırsat ve risklerinin değerlendirilmesi
- Riskleri azaltma ve inovasyon faydalarını en üst düzeye çıkarma
- Veri analizi, veri odaklı inovasyon ve yapay zeka fırsatları

CES 2026
Powered by The Consumer Technology Association®

Las Vegas - Amerika Birleşik Devletleri
6 - 9 Ocak 2026

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

TEKNOLOJİ ve TÜKETİCİ ELEKTRONİĞİNİN PRESTİJLİ FUARI CES 2026'YA İSTANBUL TİCARET ODASI FARKIYLA KATILIN!

CES 2026

- Tüm teknoloji ekosistemini tek bir etkinlikte sergileyen ticaret fuarı
- Tüketici Elektroniği, 5G Teknolojileri, Akıllı Ev ve Aletler, Akıllı Şehirler, Araç Teknolojileri, Eğitim, Ev Eğlence Donanımları, Fitness ve Giyilebilir Cihazlar, Gıda Teknolojileri, Mobil Donanım ve Aksesuarlar, Oyun, Robotik, Sağlık Teknolojileri, Siber Güvenlik ve Nesnelerin İnterneti, Spor Teknolojisi, Uzay teknolojisi, Video Teknolojileri, Yapay Zeka ve daha bir çok başlıkta fuara katılma imkanı
- 12 farklı mekanda yaklaşık 250.000 m2 sergileme alanı
- 157 ülke ve bölgeden yaklaşık 4.500 uluslararası profesyonel katılımcı ve start-up
- % 65'i üst düzey karar verici pozisyonunda 141.000 profesyonel ziyaretçi
- 300 konferans, 1.200 uluslararası konuşmacı, 6.000'i aşkın basın mensubu, içerik üreticisi ve sektör analisti
- Teknoloji dünyası ve tüketici elektroniğinin yeniliklerini keşfetme imkanı

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar resmi web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştirak Broşürü'nde firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar Giriş Kartı Temini

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli : 2.100 ABD Dolar x Talep Edilen m²
Minimum Stant Alanı : 4 m²

Murat Özturan

0212 455 62 21
0530 078 43 55
murat.ozturan@ito.org.tr

Esra Avcıoğlu

0212 455 61 10
0530 386 92 66
esra.avcioglu@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | [in](#) [x](#) [f](#) [@](#) /itokurumsal

Küresel tedarik zincirinde zorlu meydan okumalar

2020'den bu yana, önce küresel virüs salgını, ardından Rusya-Ukrayna Savaşı ile başlayıp, Ortadoğu'daki sıcak çatışmalarla süregelen jeopolitik gerginlikler, dünya ekonomisinin önde gelen ülkeleri arasında var olan küresel tedarik zinciri sistemi üzerinde ağır bir baskı oluşturdu. Önde gelen ekonomiler, artan tedarik risk ve tehditlerini yönetebilmek adına farklı arayışlara girdi. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), söz konusu arayışları, önde gelen ekonomiler için olası maliyetleriyle birlikte analiz etmiş. Nitekim, ilk ele aldıkları başlık, ülkelerin tedarik sistemini yerleştirme arayışları olmuş. OECD'ye göre, tedarik zincirinde yerleştirme, küresel ticarete yüzde 18'den fazla düşüşe, küresel reel GSYH'de ise yüzde 5'ten fazla küçülmeye yol açabilir.

OECD'ye göre, tedarik zincirini yerelleştirme, ülkeler için dayanıklılığı otomatik olarak artırmayacak. Rapor, tedarik sisteminde yerelleştirmeyi dikkate alan modele dayalı senaryoda, ilgili ekonomilerin yarısından fazlasında GSYH oynaklığı arttığına işaret ediyor. OECD'nin uyardığı bir başka başlık, küresel ticaret ve ithalatın artan konsantrasyonu. Dünya ticaretine konu olan ürünlerin yaklaşık yüzde 30'unda tedarik yalnızca birkaç ülkeye bağlı olacak şekilde 'fazla yoğunlaşmış' durumda. Burada bahsedilen ülkelerin başında elbette Çin geliyor. 1990'ların sonlarına göre, önemli ürünlerin ithalatında konsantrasyon yüzde 50 artmış durumda. Bu artış büyük ölçüde Çin'e olan bağımlılığın, 1990'larda yüzde 5 düzeyindeyken, 2020'lerde yüzde 30'a yükselmesini teyit ediyor. Tersine, ABD, Almanya ve Japonya'ya bağımlılık ise aynı dönemde yüzde 30'dan yüzde 15'e gerilemiş durumda.

Ticarette dayanıklılığı artırmak

OECD, bu nedenle önde gelen ekonomilere 'Triple-A' stratejisi öneriyor. Yani, çevik (Agile), uyumlu (Adaptable) ve hizalanmış (Aligned) bir küresel tedarik zinciri. Mevcut jeopolitik ve jeoekonomik gerginliklere karşı ülkenin küresel ticarete dayanıklılığını artırmak, riskleri bertaraf etmekten çok, yönetmekten geçiyor. Yani, küresel ve bölgesel jeopolitik riskleri ortadan kaldırmak mümkün olmadığından, yönetmek adına, esas çeki olmak, hızlı tepki ve yön değiştirme yeteneğini geliştirmek önemli. Küresel gelişmelere karşı uyumlu olmak, zaman içerisinde esneyebilme kabiliyetini geliştirmek önde gelen ekonomiler için bir o kadar önemli. Ayrıca, hizalanmış bir şekilde, küresel tedarik zinciri risklerine karşı ülkenin kamu-özel sektör işbirliğiyle ortak hedefler ve çözümler oluşturması bir o kadar gerekli. OECD, bu nedenle üye ülkelerin hükümetlerine de önemli rol düştüğünü hatırlatarak, dayanıklılığı artırmak için kapsamlı politikalar öneriyor.

Örneğin, ticareti kolaylaştıracak, maliyetleri azaltacak adımlar. Gümrük işlemlerinin ve düzenleyici süreçlerin hızlandırılması gibi. Bunun yanı sıra, hizmet sektörü reformları da taşımacılık, lojistik, finans ve dijital hizmetlerde var olan düzenleme hafifletilmesi de önemli. Hükümetler dijitalleşmenin teşviki konusunda da cesaret vermeye davet ediliyor. Veri yönetimi, öngörü analitiği, bulut sistemlerinin tedarik zinciri dayanıklılığı (TZD) yönetiminde kullanımı gibi. OECD; bulut tabanlı çözümler, büyük veri analitiği, yapay zeka temelli erken uyarı sistemleri gibi dijital araçların, tedarik zincirlerini daha izlenebilir, esnek ve tahmin edilebilir hale getirmesi yönünde bir dijital dönüşüm stratejisi öneriyor.

Kamu-özel ortaklıkları

Uluslararası işbirliği ve kamu-özel ortaklıklar da bir o kadar önemli. Çapraz sınır düzenlemelerine uyum, endüstriyel ortaklıklar ve kriz hazırlık ağları. Dijitalleşme ve çevresel / sosyal hedefler, tedarik zincirlerini hem etkinlik hem şeffaflık açısından daha güçlü hale getiriyor - fakat esasen siber riskler ve dijital hizmetlerde konsantrasyon gibi yeni zayıflıklar da doğuruyor. Politika tasarımıyla sürdürülebilirlik, verimlilik ve dayanıklılık hepsi dengeli şekilde gözetilmeli. OECD Küresel Tedarik Zinciri Raporu'nda tedarik zincirlerinde sağlamlık, küresel ticaretten çekilerek değil; risklerin etkin yönetimi ve kamu-özel sektör ortaklıkları yoluyla sağlanabileceğini vurguluyor. Politikalar hedefe yönelik, dengeli, açık ve işbirliğine dayalı olmalı. Tedarik zinciri proje yöneticileri, ticaret politikası uzmanları ve ilgili kamu kurumları için OECD raporu, stratejik risk yönetimi, dijital altyapı, düzenleyici reform ve çok taraflı işbirliği üzerine eyleme yönelik net öneriler sunuyor.

İstanbul'da 75 bine yakın yetki belgeli emlak işletmesi bulunuyor. Yıllık satış adedi 3 milyona ve Gayri Safi Milli Hasıla içindeki payı yüzde 5'e ulaşan gayrimenkul sektörünün önümüzdeki günlerde yapay zeka desteğiyle büyümesi öngörülüyor.

Gayrimenkulde yapay zeka dönemi

SÜMEYRA YARIŞ TOPAL

GAYRİMENKUL sektöründe

faaliyet gösteren firmaların yapay zeka destekli uygulamalar hakkında kapsamlı bir eğitime ihtiyaç duyduğu, İstanbul Ticaret Odası Gayrimenkul Hizmetleri Meslek Komitesi tarafından düzenlenen toplantıda dile

getirildi. Toplantının açılış konuşmasını, İTO Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Akbal yaptı.

SEKTÖR HAREKETLENDİ

Gayrimenkul sektörünün zor günlerden geçtiğini ifade eden Akbal, "Çeşitli nedenlerle arz ve talep noktasında sıkıntı yaşıyoruz" dedi. Şantiyelerdeki işlerin devamı konusunda zaman zaman soru işaretleri yaşadıklarını dile getiren Akbal, "Ancak günün sonunda mutlaka bir arz yapmamız gerektiğine karar veriyoruz. 2024'ün nisan ayı ile bu yılın nisan ayını

karşılaştırdığımızda satışlarda yüzde 50 artış olduğunu görüyoruz. Bu da sıkışmış bir talebin ortaya çıktığının göstergesi. İnşaat maliyet artışı durağan bir seviyeye geçti. Bu da bizim için çok önemli. 2026'da inşaat sektörü bugünlerde yaşadığı sıkıntının yüzde 50'sini aşmış olacak" diye konuştu.

ORTAK AKILLA ÇÖZÜM

Toplantıda konuşan İTO Gayrimenkul Hizmetleri Meslek Komitesi Başkanı Hakan Akdoğan, "Bizler ortak akla inanan bir komiteyiz ve sektörün tamamıyla daha güçlü

olduğumuza inanıyoruz" dedi. Akdoğan, meslek komitesi olarak her zaman sektörün faydasına olan gelişmeleri yakından takip ettiklerini belirleterek, "Sektörümüz şu an bulunduğu durumdan daha iyi bir yeri hak ediyor. Bunun için biz de payımıza düşeni yapmak için gayret ediyoruz" dedi.

İTO Gayrimenkul Hizmetleri Meslek Komitesi Meclis Üyesi Mustafa Hakan Özelmacklı da komite olarak yaptıkları çalışmalardan bahsederek, "Yakında düzenleyeceğimiz çok önemli bir panelin de duyurusunu sizlerle paylaşacağız" dedi.

Türk bayraklı gemilerde güvenlik en üst düzeyde

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, İran limanlarına uğrayacak ve Hürmüz Boğazı'nda seyredecek Türk bayraklı gemiler için güvenliğin en üst seviyeye çıkarıldığını söyledi. Uluslararası Gemi ve Liman Tesisleri Güvenlik Kodu (ISPS) kapsamında güvenlik seviyesi 3'e yükseltildi.

OTWORLD MODERN TIBBİ YARDIMCILIK ENDÜSTRİSİNİN BULUŞMA NOKTASI

OTWORLD 2026

- Protez, ortez ve ortopedi alanında üreticiler, perakendeciler ve hizmet sağlayıcılar için dünyanın önemli buluşma noktası
- 42 ülkeden katılımcılar
- 96 Ülkeden yaklaşık 30.000 profesyonel ziyaretçi

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştirak broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri hakkında bilgilendirme
- Devlet desteğine ilişkin Birlik tarafından talep edilen dosya masrafı

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli (nakliye dahil) : 700 Euro / m²

Katılım Bedeli (nakliye hariç) : 630 Euro / m²

Minimum Stant Alanı : 9 m²

Şeyma Pekcan
0212 455 65 07
0542 421 82 85
seyma.pekcan@ito.org.tr

Esra Avcıoğlu
0212 455 61 10
0530 386 92 66
esra.avcioglu@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | /itokurumsal

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, İran limanlarına uğrak yapacak ve Hürmüz Boğazı'nda seyredecek Türk bayraklı gemiler için güvenlik seviyesini en üst düzeye çıkardıklarını bildirdi. Uraloğlu, İsrail'in İran'a yönelik saldırıları sonrasında, bölgede yaşanan güncel gelişmeler ışığında, Türk bayraklı gemilerin güvenliğini sağlamak amacıyla yeni bir karar aldıklarını belirtti. Karara ilişkin bilgi veren Uraloğlu, "Gemilerin güvenlik tehditlerine karşı hazırlıklı olabilmesi için Uluslararası Gemi ve Liman Tesisleri Güvenlik Kodu (ISPS) kapsamında güvenlik seviyesini 3'e yükselttik" dedi.

ÜST DÜZEY TEDBİRLER

Uraloğlu, karar kapsamında, güvenlik seviyesinin Türk bayraklı gemilerin olası güvenlik tehditlerine karşı hazırlıklı olabilmeleri, limanda bulundukları süre zarfında gerekli tedbirleri alabilmeleri ve bu gemilerin erken sahnada uyarılabilmelerini sağlamak amacıyla en yüksek düzeye çıkarıldığına işaret etti.

ERİŞİM SINIRLANDIRILABİLECEK

Güvenlik seviyesi 3 kapsamındaki gemilerde uygulanacak tedbirlere değinen Bakan Uraloğlu, şunları kaydetti: "Gemi güvenlik planı kapsamında liman tesisi ile işbirliği içinde gemi tarafından güvenlik önlemleri en üst düzeyde uygulanacak. Gemideki yükleme ve tahliye işlemleri geçici olarak durdurulabilecek. Ayrıca gemiye malzeme, kumanya ve benzeri eşyaların teslimi esnasında malzemeler daha kapsamlı şekilde aranacak, alımları sınırlandırılacak veya ertelenebilecek. Gerektiğinde, malzemelerin gemiye alınması tamamen reddedilebilecek."

ELEKTRONİK TEDBİRLER

Bakan Uraloğlu, gemiye erişimde, girişi, tek ve kontrollü bir giriş noktasıyla sınırlandırma, sadece yetkili makamlarca izin verilenlere giriş izni verme, gemideki personeli yönlendirme ve gemiye giriş çıkışları geçici olarak durdurma işlemlerinin de yapılabileceğini vurguladı. Gemi kaptanının, gemideki sınırlandırılmış alanlarla ilgili güvenlik önlemlerini arttırabileceğini bildiren Uraloğlu, "Gemide güvenlik olayına veya varsayılan güvenlik tehdidine yakın olan, erişimin yasaklandığı ek sınırlı alanlar belirlenebilecek, sınırlı alanların aranması sağlanabilecek ve tüm gemiye erişim sınırlandırılacaktır. Gemi çevresinde alınacak güvenlik önlemleri elektronik ve fiziki tedbirleri de kapsıyor" dedi.

Kamudan mal alım süreci anlatıldı

SÜMEYRA YARIŞ TOPAL

İSTANBUL Ticaret Odası, üyelerinin kamu ihalelerinde yaşadığı sorunların çözümünde yol göstermek için eğitimlerini sürdürüyor. Teknik bilgi yetersizliğinden kaynaklanan aksaklıkların aşılması için verilen eğitimlerden sonuncusu, 'Kamu İhale Mevzuatı-Hizmet Alımı İhaleleri Eğitimi' oldu. Eğitim programının açılışında konuşan İTO Yönetim Kurulu Üyesi Murat Hazıroğlu, İstanbul Ticaret Odası'nın, üyelerinin sorun yaşadığı alanlarda çeşitli

eğitimler düzenlediğini ifade etti. Hazıroğlu, "İstanbul Ticaret Odası'nın üyelerine yönelik çok güzel eğitimleri ve hizmetleri var. Sizlerden ricam, Oda üyeliği esnasında kendi iletişim bilgilerinizi bizimle paylaşmanız. Sizlerin ihtiyaç duyduğu konularla ilgili eğitimlere her zaman öncelik veriyoruz" diye konuştu.

Toplantıda, Kamu İhale Kurumu Grup Başkanı Dr. Bülent Büber de kurumun işleyişiyle ilgili bir sunum yaptı. Sunumda, Kamu İhale Kurumu'ndan mal alım ihale sürecine dair detaylar paylaşıldı.

İstihdam ve üretim, sanayi hakkında önemli sinyaller veriyor

TÜİK, nisan ayı ücretli çalışan istatistiklerini açıkladı. İlgili bültene göre ücretli çalışan sayısı yıllık yüzde 2.4 arttı. 2023 yılı nisan ayında 14 milyon 618 bin kişi ücretli çalışırken 2024 yılının aynı ayında ücretli çalışan sayısı 15 milyon 289 bine kişiye yükselmiş. 2025 yılı nisan ayında ise 15 milyon 658 bin kişiye ulaşmış. Toplam rakamlarda son üç yıl nisan aylarında ücretli çalışanlarda düzenli bir artış görünüyor.

Şimdi biraz daha detaya girelim ve doğrudan sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler sektöründeki detaylara bakalım.

Azalmanın iki boyutu

Sanayi sektöründe 2024 Nisan ayında 4 milyon 989 bin 612 kişi ücretli olarak çalışırken, 2025 Nisan ayında bu rakam yüzde 1.3 azalarak 4 milyon 922 bin 729'a düşmüş. Burada en büyük düşüş, imalat sektöründe yüzde 1.4 oranında düşüşle gerçekleşmiş.

Çalışan sayısında azalmanın iki boyutu bulunuyor. Birinci boyut, otomasyon ve teknoloji kullanımıdır. Bu durum, üretimde daha düşük maliyetle üretim yapıldığı anlamına gelir. Diğer boyut ise sipariş yetersizliği nedeniyle düşen üretimden dolayı eleman sayısını azaltmaktır. İşte bu durum, ekonomi açısından dikkatlice takip edilmesi gereken bir veridir.

Otomasyona geçiş

İstihdam verisi çalışan sayısında azalmayı, üretim verisi bize bunun üretimin düşmesinden mi yoksa otomasyona geçişten mi olduğunu gösteriyor.

TÜİK tarafından açıklanan 2025 Nisan ayı sanayi üretim verilerine göre, sanayi üretimi yıllık bazda yüzde 3.3 ve imalat sanayi sektöründe yıllık yüzde 3 arttı. Bu veri, yıllık bazda daha fazla otomasyona yönelinmiş olabileceğini, aylık bazda sanayi üretiminde yüzde 3.1 düşüş de dikkatli olmamız gerektiğini bize gösteriyor.

Yıllık bazda yüzde 5.4 daralmayla dayanıklı tüketim malı sektörü dikkatimizi çekerken, aylık bazda elektrik, gaz ve buhar sektöründe yüzde 0.2, enerji sektöründe yüzde 1.3 artış dışında tüm sektörlerde daralma olduğunu görüyoruz. Özellikle sermaye malında yüzde 9.6 aylık daralma dikkatimizi çekiyor.

İç talebin frenlenmesi

İmalat sanayi sektörü gerek azalan çalışan sayısı gerekse üretimdeki düşüşle önemli sinyaller veriyor. Acaba sıkı para politikasıyla enflasyonu düşürülmek derken, iç talebin fazla frenlenmesi zaten zorlu olan dış piyasa nedeniyle üretim istahını azaltmış olabilir mi? Arzın azalmasına sebep olacak bu durum enflasyonla mücadeleyi zora sokmaz mı?

Hikmet BAYDAR

Schengen'de reddin maliyeti 13 milyon Euro'yu geçti

Türkiye, Schengen vizesi başvurusunda Çin'in ardından ikinci sırada. Ancak reddedilen vize başvurularının sayısının giderek artması, iş dünyasının yurt dışı pazarlarla ticaretini ve fuar ziyaretlerini aksatıyor. Randevu tarihlerinin 3 aya kadar uzaması da buna eklenince ekonomik kayıp giderek artıyor. Reddedilen vize başvurularının 2024'te ekonomiye maliyeti ise yıllık 13 milyon Euro'yu aştı.

BARIŞ CABACI

TÜRKİYE, ihracatının büyük bir kısmını Avrupa Birliği'ne (AB) yapıyor, ancak ulaşımında en çok engelle karşılaştığı bölge de AB. Türk iş insanlarının başta ticaret olmak üzere aile ziyareti ve turistik amaçlı birçok Schengen vizesi başvurusu reddediliyor. AB verilerine göre, Türk vatandaşlarının Schengen vizesi başvuruları 2024 yılında rekor seviyeye ulaştı, ancak reddedilen başvuruların oranı da yüksek oldu. Türkiye, geçen yıl 1.17 milyon başvuruyla Çin'in ardından en fazla Schengen vizesi başvurusu yapan ikinci ülke oldu.

DÖNÜM NOKTASI 2021

AB'nin 2023'te reddettiği vize başvurularının oranı yüzde 16.1 iken, 2024 yılında yüzde 14.5'e indi. Öte yandan, son yıllarda AB ülkelerinin vize başvurularına karşı sert tutumlarının arttığı da bir gerçek. Nitekim 2015'te yüzde 3.9 olan ret oranının 2021'de yüzde 16.9 ile zirve yapması, son yıllarda vizede yaşanan zorluğun boyutunu ortaya koyuyor. 2025 yılına dair veriler henüz tam olarak açıklanmamış olsa da iş dünyasından gelen şikayetler ve ilk aylardaki eğilimler, vize sorununun sürdürüldüğüne işaret ediyor. Özellikle başvuru yoğunluğu ve ret vakalarının 2025'te de gündemde olduğu, vize randevusu almanın hâlâ güç olduğu belirtiliyor. Öte yandan birçok ülkenin Cascade kuralına da uymadığı yani vizesi sorunsuz olanlara daha az kalma süresi, hatta ret cevabı verdiği ifade ediliyor.

170 BİN BAŞVURU

Vize ret oranları, Türkiye ekonomisini de olumsuz etkiliyor. Çünkü vize başvuruları için ödenen ücretler ve aracı hizmet bedelleri ciddi rakamlara ulaşıyor. Sadece 2023 yılında Türk vatandaşlarının Schengen başvuruları için ödediği ücret yaklaşık 85 milyon Euro'yu buldu. Başvuru için gereken banka, çeviri, noter gibi ek masraflar da eklendiğinde bu tutarın 120-150 milyon Euro'yu bulabileceği belirtiliyor. Reddedilen başvurular nedeniyle ödenen ücretler iade

edilmediğinden, bu miktarlar ekonomik kayıp haline geliyor. 2024 yılında reddedilen 170 bine yakın başvuru için ödenen yaklaşık 13.6 milyon Euro, Türk vatandaşlarının cebinden çıktı ve karşılığında hizmet alınamayan bir harcama olarak kaldı. İkinci ve üçüncü vize başvurularında ise ekstra ücret ödeniyor.

3 AYI BULABİLİYOR

Schengen vizesi almadaki güçlükler, Türk iş dünyasını olumsuz etkiliyor. İş insanları, ihracat pazarlarına ulaşmak için gerekli seyahatleri planlamakta zorlanıyor. Vize randevularındaki bekleme süreleri bazı ülkelerde 2-3 ayı bulabiliyor. Bu durum ticari faaliyetleri de sekteye ugratıyor. Birçok iş insanı, fuarlara katılamadıklarını, müşterileri yüz yüze görüşemediklerini ve uluslararası toplantıları kaçırdıklarını dile getiriyor. Özellikle fuar katılımı ve ticaret heyetleri büyük darbe almış durumda. KOBİ'ler başta olmak üzere pek çok firma, Avrupa'daki sektörel fuarlara katılamadığı için yeni müşteri bulma ve ürünlerini tanıtmaya fırsatını da kaçırıyor.

EĞİTİM-İŞ-TURİZM

Schengen vizesindeki zorluklar sadece iş dünyasını değil, turizm, eğitim ve bireysel amaçlı seyahatleri de olumsuz etkiliyor. Birçok Türk vatandaşı turistik gezi, aile ziyareti veya eğitim programları için Avrupa'ya gitmek isterken vize engeline takılıyor. Özellikle öğrenciler ve akademi dünyası, bilimsel etkinlikler veya eğitim fırsatları için Avrupa'ya seyahatte güçlük yaşıyor; burs

Reddedilen Türk vize başvuruları

YIL	BAŞVURU SAYISI	RET ORANI
2022	778.409	%15.7
2023	1.055.885	%16.1
2024	1.173.917	%14.5

Schengen vize ücreti harcaması (Tahmini)

2022	62 milyon Euro (80 Euro x 778 bin başvuru) 10 milyon Euro (ret nedeniyle)
2023	85 milyon Euro (80 Euro x 1.055 bin başvuru) 13.4 milyon Euro (ret nedeniyle)
2024	94 milyon Euro (80 Euro x 1.173 bin başvuru) 13.6 milyon Euro (ret nedeniyle)

AB tarafı ne diyor?

Avrupa Parlamentosu'nun 2024 Türkiye Raporu, vize süreçlerindeki sorunları ilk kez kapsamlı biçimde değerlendirdi. Avrupa Parlamentosu Türkiye Raportörü Nacho Sanchez Amor, sorunun ana nedeninin başvuru sayılarındaki büyük artış ve bazı başvuruların sistemin kötüye kullanıldığı endişesiyle değerlendirilmeye alınması olduğunu belirtti. Öte yandan, bazı Avrupa ülkeleri vize süreçlerini iyileştirmek için kısmi adımlar atmaya başladı. Örneğin Almanya, fuar katılımcısı iş insanlarının randevu almadan doğrudan vize başvurusunda bulunabilmesine imkan tanıyan bir uygulama başlattı. Fakat bu süreçte de vize alma süresi uzayabiliyor.

kazanmış öğrenciler veya Erasmus Programı'na katılacak gençler, vize randevusu bulmakta zorlanabiliyor. Eğitim konusunda da benzer bir tablo var. Avrupa'daki üniversitelere kabul alan veya kısa dönemli akademik programlara katılacak öğrenciler, vize süreçlerindeki belirsizlik nedeniyle planlarını ertelemek zorunda kalabiliyor. Akademisyenler, uluslararası konferans ve projelere katılmaya zorlanıyor. Bu durum, uzun vadede Türkiye'nin beşeri sermayesi ve uluslararası akademik işbirlikleri açısından kayıp olarak değerlendiriliyor.

ACENTEYİ DE ETKİLİYOR

Turistik seyahatlerde vize alamama veya uzun bekleyişler, yurt dışına çıkamayan vatandaşların hayal kırıklığını artırıyor. Birçok kişi, bu nedenle rotalarını Avrupa dışı ülkelere çeviriyor ya da seyahatlerini iptal ediyor. Bu durum, Avrupa'ya yönelik tur paketleri düzenleyen seyahat acentelerini de etkiliyor.

1 Temmuz'da görüşülecek

Türkiye'nin vize sorununun çözümü için diplomatik girişimleri sürüyor. Ticaret Bakanı Ömer Bolat, geçen ay AB Komisyonu'nun ticaretten sorumlu üyesiyle yaptığı görüşmede, Türk iş dünyasının Schengen vizesi sorununu gündeme getirdi. Taraflar, 1 Temmuz 2025'te Ankara'da 'Yüksek Düzeyli Ticaret Diyalogu' toplantısı düzenleyerek vize engeline karşı somut adımların ele alınması konusunda mutabık kaldı. Türk iş insanları ve sivil toplum kuruluşlarının da katılacağı bu toplantının hedefi, özellikle ticari vize süreçlerinin kolaylaştırılması için işbirliği yolları bulmak. Yetkililer, son dönemde AB ile ticarete karşılıklı engellerin aşılması yönünde adımlar atıldığını ve Gümrük Birliği'nin güncellenmesi konusunda mesafe alındığını belirtirken, vize konusunun da bu çabanın bir parçası olarak çözülmesi gerektiğinin altını çiziyor.

Türk kumaşçılar Minsk'te 100'den fazla alıcıyla buluştu

İstanbul Ticaret Odası (İTO) tarafından Belarus'un başkenti Minsk'te düzenlenen Kumaş Sektörel Ticaret Heyeti'nde, 32 Türk firması, Belaruslu 100'ün üzerinde satın almacı firmayla bir araya geldi.

TİCARET Bakanlığı'nın desteğiyle İstanbul Ticaret Odası (İTO) tarafından Belarus'un başkenti Minsk'te düzenlenen Gate of Business Textile: Minsk Kumaş Sektörel Ticaret Heyeti, 17-18 Haziran tarihlerinde gerçekleştirildi.

32 FİRMA KATILDI

Organizasyon, İTO Yönetim Kurulu Üyesi Gıyasettin Eyyüpkoca başkanlığında düzenlendi. 32 kumaş firması, heyet üyesi olarak katıldı. Türk kumaş sektörünü temsilen etkinliğe katılan 32 firmayla Belaruslu 100'ün üzerinde satın almacı arasında yoğun ikili iş görüşmeleri gerçekleştirildi. Belarus pazarı özelinde tekstil sektörünün ihracat potansiyeli ve işbirliği imkanları ele alındı.

Etkinliğin ilk gününde Türkiye Minsk Büyükelçisi Güçlü Cem Işık, Ticaret Müşaviri Yeliz Torun ve İTO Yönetim Kurulu Üyesi Gıyasettin Eyyüpkoca, firmaları masalarında ziyaret ederek Belarus pazarı hakkında bilgi paylaşımında bulundu. Söz konusu ziyaretler sırasında, firmalara İTO tarafından

hazırlanan katılım beratları takdim edildi.

İKİLİ İŞ GÖRÜŞMELERİ

Etkinliğin son gününde ise Ticaret Müşaviri Yeliz Torun ve İTO Yönetim Kurulu Üyesi Gıyasettin Eyyüpkoca firmalarla tekrar birebir temas kurarak pazar yapısı, potansiyel alıcı profili ve sektörel gelişmelere dair görüş alışverişinde bulundu. İki günlük etkinlikte toplamda 100'ün üzerinde alıcıyla ikili görüşme yapıldı.

Nepal'le hedef sektörleri belirleme önerisi

OSMAN KUVVET

NEPAL Genç İş Liderleri Platformu (CNIYEF) üyeleri ve iş insanlarının da yer aldığı Nepal heyeti, İstanbul Ticaret Odası'na ziyaret etti. Heyeti, İTO Yönetim Kurulu Üyesi Münir Üstün karşıladı. Ziyarette, iki ülke arasındaki ticaretin geliştirilmesi ve yeni işbirliği fırsatlarının hayata geçirilmesi konusunda görüş alışverişinde bulunuldu. Görüşmede; teknoloji, enerji, tarım, turizm, finans, kimya, inşaat, ilaç sanayi ve diğer sektörlerdeki yatırım fırsatları ve işbirliklerinin geliştirilmesi ele alındı.

TECRÜBE AKTARIMI

Konuk heyet yetkilileri, Türkiye'de iş yapan Nepalli iş insanlarının da olduğunu belirterek, işbirliklerini ve ticaret hacmini artırmak istediklerini söyledi. Heyet, ayrıca Türk iş insanlarının

küresel krizlerde uyguladığı strateji ve tecrübelerden faydalanmayı ve iki ülke arasındaki ticaret bağlarını güçlendirmeyi hedeflediklerini belirtti.

HEDEF SEKTÖRLER

İTO Yönetim Kurulu Üyesi Münir Üstün, Nepal hakkında heyetten bilgi alarak, hedef sektörlerin belirlenmesi konusunda büyükelçilikler üzerinden daha etkin bir koordinasyon kurmanın faydalı olacağını söyledi. Üstün, İTO olarak bu tür temasları desteklemekten memnuniyet duyacaklarını ifade etti.

Görüşmede hazır bulunan İTO Genel Sekreter Yardımcısı Özcan Tokel de Nepalli iş insanlarına Türk ekonomisi hakkında detaylı bilgi verdi. Özcan, özellikle yerli otomobil ve savunma sanayi hakkında soruları cevaplandırdı.

Afrika ile ticarete hedef 100 milyar dolar

Türkiye ile Afrika ülkeleri arasında ticari ilişkiler son yıllarda büyük ivme kazandı. Kıtada girişimleri bulunan iş adamları, "41 milyar dolarlık ticaret hacmini kısa sürede 100 milyar dolara çıkara-biliriz" diyor.

ADEM ORHUN

TÜRKİYE ile Afrika ülkeleri arasındaki ticaret hacmi, 20 yılda 7.7 milyar dolardan 41 milyar dolara ulaştı. Bu hızlı artışta ülkelerin bağımsız ekonomi oluşturma çabaları ve Türkiye'nin kıta ülkelerinde açtığı büyükelçiliklerin ve direkt uçuşların etkisi büyük oldu. Ancak kıtada girişimleri bulunan iş adamları, ticaret hacmini kısa sürede 100 milyar doların üzerine çıkarma potansiyeli olduğunu vurguluyor.

Potansiyeli ticarete çevirmek isteyen Türk firmalarının da Afrika ülkelerine yönelik pazar araştırma ve tanıtım çalışmaları hız kazandı. Bireysel ve sivil toplum kuruluşları öncülüğünde kıtaya yönelik girişimler artıyor. Bu kapsamda bu ay yeni bir fuar düzenlenecek.

Geçen yıl yüzlerce Afrikalı iş adamının katılımıyla yapılan AFEX Afrika İş Forumu ve Expo organizasyonunun üçüncüsü, 25-26 Haziran'da İstanbul'da gerçekleştirilecek. İş forumunun yanı sıra global franchise ve distribütörlük etkinliğinin düzenleneceği fuar, Haliç Kongre Merkezi'nde iş dünyasını ve girişimcileri ağırlayacak.

Türk Afrika İş Adamları Derneği'nin (TABA) düzenlediği AFEX 2025'e, bu yıl 42 Afrika ülkesinden ve diğer 70 ülkeden 2 bin 500 delegeenin katılması bekleniyor. Onlarca Afrika ülkesinden bakan ve büyükelçinin de katılacağı AFEX 2025

öncesinde tanıtım için bir basın toplantısı düzenlendi.

Toplantıda konuşan TABA Başkanı Fatih Akbulut, "Tek sektöre odaklanmaktansa iş fikirlerini Afrika'ya götürmeye odaklandık. Şirketlerden, buradaki tedarik zincirlerini o tarafa yönlendirmek için yeni modeller oluşturmalarını bekliyoruz" dedi.

Önceki yılki 41 milyar dolarlık ticaret hacminin bu yıl biraz azaldığına dikkat çeken Akbulut, şunları söyledi: "Halbuki kısa sürede 100, hatta 120 milyar dolara ulaşma potansiyelimiz var. Bunu da ancak güven tesis ederek sağlayabiliriz."

VİZE ENGEL OLMASIN

Akbulut, Türkiye'nin diplomatik misyonunu kuvvetlendirmesinin, THY'nin kıta ülkelerine yaptığı direkt uçuşların, Turkish Cargo'nun faaliyetlerinin ticaret hacmini geliştirmede etkili olduğunu vurguladı. Akbulut, bununla birlikte Afrika ülkelerinden ticaret veya fuar için gelecek iş adamlarının birçoğuna vize verilmediğine dikkat çekerek, "Bu durum o seviyeye geldi ki, artık Schengen ve ABD vizesi olan varlıklı iş adamlarından bile vize alamayanlar var. Vize engelinin kaldırılmasını bekliyoruz" yorumunu yaptı.

AFEX Genel Koordinatörü Okan Özkan da "Malımızı Afrika'ya gönderelim, hemen satıp paramızı alalım diye bir şey yok. Öncelikle güven hissinin oluşması lazım" diye konuştu.

PAPERWORLD MIDDLE EAST 2025

Dubai / Birleşik Arap Emirlikleri
11 - 13 Kasım 2025

Kırtasiye,
Kağıt ve Ofis
Malzemeleri
Fuarı

GLOBAL KIRTASIYE SEKTÖRÜ PAPERWORLD'DE BULUŞUYOR

PAPERWORLD MIDDLE EAST 2025

- Kırtasiye, Kağıt ve Ofis Malzemeleri Sektöründeki Ortadoğu'nun En Büyük Fuarı
- 40 ülkeden 450 uluslararası katılımcı
- 130 ülkeden yaklaşık 13.000 ziyaretçi
- %96 memnuniyet
- Davetli Alıcı Programı ile sektörün önde gelen alıcıları ile buluşma imkanı
- 2029 yılına kadar 17,3 milyar ABD Dolar hacme ulaşması beklenen Ortadoğu ve Afrika kırtasiye sektörüne ulaşma fırsatı

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştirak broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri bilgilendirmesi Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya masrafı

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli : 1.000 ABD \$ / m²
Minimum Stant Alanı : 12 m²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Sibel Tayanç

0212 455 61 11
0530 664 86 18
sibel.tayan@ito.org.tr

Başak Kılıç

0212 455 61 05
basak.grosman@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | LinkedIn | Facebook | Twitter | Instagram

Öğrenciler 'döner kanadın' sırrını dinledi

Türk Havacılık ve Uzay Sanayii Eski Genel Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Yıldırım Kemal Yıllıkçı, Türkiye'nin havacılıkta yerleşme ve bağımsızlık yolculuğunu anlattı. Yıllıkçı, öğrencilere Gökbey ve Atak projeleriyle elde edilen mühendislik başarılarını da aktardı.

ERTAN ERYILMAZ

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Mekatronik Mühendisliği Bölümü tarafından düzenlenen 'Hava Araçlarının Afacan Çocuğu Döner Kanat (Helikopter)' başlıklı etkinliğe, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii Eski Genel Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Yıldırım Kemal Yıllıkçı konuk oldu. Küçükyaşı Yerleşkesi'ndeki etkinliğe, Rektör Yardımcısı ve Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Berk Ayvaz, Meslek Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Muhammet Ceylan, Endüstri Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Sıbkat Kaçoğlu, üniversitenin duayen hocalarından Prof. Dr. Oğuz Borat ve Prof. Dr. Abdulkadir Kar da katıldı.

GİDEMEDİĞİMİZ VATAN TOPRAĞI YOK

Doç. Dr. Yıllıkçı, helikopter mühendisliği alanında uzun yıllara dayanan tecrübeleriyle gerçekleştirdiği projelerden bahsederken, helikopterler ve uçaklar arasındaki farkı açıkladı. Yıllıkçı, helikopter mühendisliğinde başarının sadece teknik bilgiyle

değil, aynı zamanda sabır, liderlik ve ekip çalışmasıyla mümkün olduğunu vurgulayarak, öğrencilere sektöre ilgili tavsiyelerde bulundu. Helikopter projelerinde karşılaşılan teknik zorluklara da değinen Doç. Dr. Yıllıkçı, özellikle dinamik titreşimler, malzeme toleransları ve termal yükler gibi mühendislik sorunlarına karşı geliştirilen yerli çözümler sayesinde Türkiye'nin, Güney Kore, Hindistan ve Japonya gibi ülkeleri geride bıraktığını ifade etti.

MİLLİ TEKNOLOJİ HAMLESİ

Yıllıkçı, Türkiye'nin ilk özgün genel maksat helikopteri Gökbey'in, TUSAŞ öncülüğünde tamamen yerli mühendislik ürünü olarak geliştirildiğini söyledi. Yıllıkçı, rotor sisteminden dişli kutusuna, aviyoniklerden kontrol sistemlerine kadar her bileşenin Türkiye'de tasarlanıp üretildiğini dile getirdi. Gökbey'in başarısının sadece mühendislikle sınırlı kalmadığını, aynı zamanda bir liderlik ve organizasyon başarısı olarak da öne çıktığını aktaran Doç. Dr. Yıllıkçı, bu bilgi birikiminin gelecekteki projeler için önemli bir insan kaynağı oluşturduğuna dikkat çekti.

Jean Monnet CESPEU Kürsüsü'nden ilk çalıştay

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi Jean Monnet Chair for EU's Circular Economy Policies and Sustainability (CESPEU) tarafından düzenlenen ilk çalıştay, Cemile Sultan Korusu'nda yapıldı.

Açılış konuşmasını CESPEU Kürsüsü Başkanı Prof. Dr. Betül Gür'ün yaptığı çalıştay, Doç. Dr. Sabri Öz moderatörlüğünde gerçekleştirildi. Çalıştayda dijital

dönüşüm, yapay zeka, sağlık teknolojileri ve yeşil dönüşüm gibi alanların döngüsel ekonomiyle kesişimi ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkısı tartışıldı. Avrupa Birliği ve Türkiye'nin sanayi politikalarında döngüsellik ve sürdürülebilirlik, sanayi ürünleri ihracatı ve rekabet gücü gibi konular detaylı şekilde ele alındı.

Yüz binlerce öğrenciye ulaştı

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi, Milli Eğitim Bakanlığı ve Trafikte Ortak Akıl Projeleri Derneği (TRAP) işbirliğiyle yürütülen 'Trafikte Küçük Hata Yoktur' sosyal sorumluluk projesi, 200. Okul etkinliğini Beşiktaş'taki Hüseyin Aycibin İlköğretim Okulu'nda gerçekleştirdi. Etkinliğe; Beşiktaş Kaymakamı Oğuzhan Bingöl, Beşiktaş İlçe Milli Eğitim Müdürü Sedat Işık, üniversitenin Ulaştırma Sistemleri

Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü, TRAP Başkanı ve Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa İlcalı'nın yanı sıra öğrenciler, öğretmenler, veliler ve basın mensupları katıldı.

2024-2025 eğitim-öğretim döneminde 205 ilkokulda gerçekleştirilen etkinliklerle 50 bin 250 öğrenciye trafik bilinci kazandırıldı. Projeyle Türkiye'de 5 milyon öğrenciye ve 20 milyon veliye ulaşılması amaçlanıyor.

Afrika'da uluslararası tanıtım hamlesi

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi, Afrika kıtasında önemli bir tanıtım faaliyetine imza attı. Uluslararası Ofis ekibi, Moritanya ve Kenya'da düzenlenen Türk Üniversiteleri Eğitim Fuarı'nda üniversiteyi başarıyla temsil etti.

BURS VE EĞİTİM FIRSATLARI

Maarif Vakfı organizasyonu ile Moritanya'nın başkenti Nuakşot'ta düzenlenen Türk Üniversiteleri Eğitim Fuarı'na üniversiteyi temsilen Uluslararası Ofis personeli Muhammed Furkan Çalışan ve Burak Duman katıldı. Türkiye Nuakşot Büyükelçiliği Temsilcisi Jankat Kalmuk, Ticaret Müşaviri Burak Özsera ve Eğitim Müşaviri Adil Tanış, standı ziyaret ederek üniversite hakkında bilgi aldı.

KENYA'DA OKUL ZİYARETİ

Kenya'nın başkenti Nairobi'de düzenlenen Türk Üniversiteleri Fuarı, 19 Türk üniversitesinin katılımıyla gerçekleştirildi. Açılış, Türkiye Nairobi Büyükelçisi Subutay Yüksel ve Maarif Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mehmet Özkan tarafından yapıldı. Üniversite, önce Nova Pioneer Lisesi'nde çevre okullardan gelen öğrencilerle birebir görüşmeler gerçekleştirdi.

KENYALI MEZUNLARLA BULUŞMA

Kenya'daki temaslar kapsamında,

İstanbul Ticaret Üniversitesi lisans ve yüksek lisans derecelerini almış mezunlarıyla buluşma gerçekleştirildi. Uluslararası Ticaret Bölümü lisans mezunu ve Ticari Diplomasi Yüksek Lisans Programı tez aşamasında olan Issa Said Ahmed,

Kenya'da bir Türk erkek giyim markasının şubeleşme sürecinde görev alıyor. Uluslararası Ticaret Lisans ve Pazarlama Yönetimi yüksek lisans mezunu Mural Ali Hussein ise uluslararası ticaret yapan bir firmada çalışıyor.

Erasmus+ partnerlerinden ziyaret

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi'nin Erasmus+ programıyla yürütülen uluslararası akademik işbirlikleri devam ediyor. Avrupa Atlantik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Ofisi temsilcileri Laura Martín ve Leticia Diaz Arribas, İstanbul Ticaret Üniversitesi'ni ziyaret etti. Üniversitenin Değişim Programları Koordinatörlüğü ve akademisyenlerle kapsamlı görüşmelerin gerçekleştirildiği ziyarette, mevcut ortaklık gözden geçirildi ve yeni işbirliği imkanları

değerlendirildi. Ziyaret süresince yapılan toplantılara, üniversitenin Akreditasyon Komisyonu Üyesi ve İşletme Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ufuk Başar'ın öncülüğünde Değişim Programları Koordinatörü Dr. Öğr. Üyesi Elif Nuray Yıldırım, İşletme Fakültesi Bölüm Başkanı Doç. Dr. Nurgül Keleş Tayşır, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölüm Başkanı Prof. Dr. Necla Öykü İyigün, Prof. Dr. Ali Görener ve Dr. Öğr. Üyesi İsrail Boyacı katıldı.

Altın kalem ödülü

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce) Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mim Kemal Öke, kaleme aldığı 'Saraydaki Casus' adlı romanıyla 2025 yılı Altın Kalem

Ödülleri'nde Tarih-Araştırma kategorisinde ödüle layık görüldü. Bu yıl yedincisi düzenlenen Altın İnsan Ödülleri, İstanbul Beykoz'daki tarihi Mihrabat Korusu'nda verildi.

Her derde deva eğitimler

Son yıllarda Türkiye’de birçok eğitim etkinliği yapılıyor. Özellikle iş dünyası ve yöneticiler ile aileye yönelik eğitimler neredeyse çakışıyor. Seminerler, konferanslar, paneller, forumlar, zirveler, kongreler...

Bilgi çağı olarak adlandırılan günümüzde, eğitim ve bilgi alışverişinin her çeşidinin faydalı olacağı bir gerçek. Ancak giderek bir bilgi kirlenmesiyle karşı karşıya olduğumuz da göz ardı edilmemeli. Özellikle iş insanları, yönetici adayları, aile şirketlerine ve anne-babalara yönelik eğitimlerde çok dikkatli olunmalı. Eğitimi düzenleyenler kadar katılımcılar da bilinçli tercihler yapmalı. Eğitimle neyi nasıl vermiş istediğimiz ve ne aradığımız önemli.

Nasıl bir eğitim?

Doğru görşün diye katıldığımız eğitimler, olgunlaşmamış bir vizyonun peşindeki konuşmalar, şovlar, belki de en önemlisi anlattığı konunun pratiğine hâkim olamayan eğitimciler kadar ne aradığımızı bilmeyen dinleyicilerin artması da dikkat çekici.

Bu tür eğitim ortamlarında konuşan kişilerin yani zaten yönetici ve lider olan kişilere ‘söz söyleyecek’ kişilerin; iş ve meslek bilgileri, pozisyonları kadar iyi birer hatip olmaları, ‘söz ustası’ olmaları, mutlaka deneyim sahibi olmaları, eğitim-konuşma süresini bütün hücreleri ile hissetmeleri gerekli hatta zorunlu. Sadece ‘ünlü’ olmak, konuşmak olmak için yeterli olmamalı.

İşimiz gereği biz de birçok yerde konuşuyoruz, eğitimler vermeye çalışıyoruz. Öyle sorular geliyor ki, şaşıyoruz. Neden mi? Kişiler, “Daha önce katıldığımız bir eğitimde şöyle şöyle denmişti, siz ne diyorsunuz?” diyebiliyorlar. Daha da önemlisi, “Siz böyle dediniz ama şu eğitimde başka türlü söylendi!” diye yakınıyorlar. İşi daha da somutlaştırmak için yaşadığımız bir olayı paylaşmak isteriz.

Gerçekleştirdiğimiz Ana-Baba Okulu Eğitim programlarından birinin sonrasında, bir velinin sorusu şuydu: “Benim oğlum 5. sınıfa gidiyor, okulda çok yetersiz. Biz de öğretmenleri de bunu biliyoruz. Zaten bütün gelişim dönemleri de yavaş ve geç oldu. Bu sınıfa bile zorlanarak geldi. Okuldan rehberlik araştırmaya gönderdiler, orada birtakım testler yapıldı. Kapasitesinin sınırlı olduğu, ek yardıma ihtiyacı olduğu söylendi. Geçen hafta katıldığım bir NLP seminerinde, bu durumu konuşmacıya aktardım. Cevabı aynen şöyle oldu: ‘Bir insan isterse her şeyi yapar, her engeli aşabilir. Yeter ki istesin! Sizin çocuğunuz da isterse bu durumu aşabilir. Testleri boş verin, siz onun isteğine bakın...’ Biz de biraz çocuğun üzerine gittik, motive etmeye çalıştık ve biraz da zorladık. Şimdi bizimle de iletişimi koptu, içine çekildi ve küstü; çok daha kötü oldu. Şaşırdık. Ne yapacağımızı bilmiyoruz.”

Paylaştığımız örnek istisna olabilir. Ancak tek bir ailenin kafasının karışmış olması bile önemli. Hem de çok önemli. Kişisel gelişim adına ortaya çıkarılan yeni yaklaşımlar, kişilerin daha da motive edilmeleri, motivasyonu yüksek kişilerin başarılı olabilecekleri doğrudur. Ama motivasyon her şey değildir. Motivasyon, mevcut kapasiteyi en iyi şekilde kullanmayı sağlar. Ancak her bireyin kendisine özel kişilik özellikleri, zeka kapasitesi, alt yetenekleri, eğilimleri vb. var. Bunları göz ardı edemeyiz.

Yazının tamamı
istanbulticaretgazetesi.com’da

Gençlere ve kadınlara tarımda ilave destek var

Stratejik alanlardan olan tarım sektöründe çalışanların yaş ortalaması giderek artıyor. Türkiye’de tarımda çalışanların yaş ortalaması 55 civarında. Tarımda kadınları ve gençleri teşvik etmek için hibe ve destekler veriliyor.

MESUDE DEMİRHAN

GENÇLERİN ve kadınların tarım sektöründe daha fazla yer almaları için destek ve hibeler çeşitlendiriliyor. Yeni hayvancılık destekleme modeli ile kadın yetiştiricilere ve 41 yaşından gün almamış üreticilere, değişen oranlarda temel desteğe ilave destek veriliyor. Bu çerçevede, 2024 yılı için işletme sahibi erkek ise buzağı başına 1000 lira, kadın veya genç ise 1700 lira temel destek sağlanıyor. Balıkçılık sektöründe de kadınlara yönelik destekler bulunuyor. Balıkçı gemisi sahibi veya ortağı olan kadınlar ise küçük ölçekli balıkçılık desteğinden 2025 ve 2026 yıllarında ilave yüzde 35 daha fazla destek alacak.

28 FARKLI ALANDA

Ayrıca üreticilerin tarımsal üretime yönelik finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda sağlanması amacıyla 2024-2026 yılları için yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararları Uygulama Esasları Tebliği kapsamında, Ziraat Bankası, Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince 28 farklı alanda değişen limitlerde ve oranlarda yatırım ve işletme kredisi sağlanıyor. Bu destek; sütçü ve kombine sığır yetiştiriciliği, büyükbaş hayvan besiciliği, küçükbaş hayvancılık, hastalıktan arı hayvan yetiştiriciliği, arıcılık, kanatlı sektörü, su ürünleri sektörü, temel hayvansal üretim, kapalı ortamda bitkisel üretim, yem bitkisi üretimi, süs bitkisi, tıbbi ve aromatik bitkiler üretimi, meyve yetiştiriciliği ve bağcılık, temel bitkisel üretim için kullanılan kredilerde ayrıca genç çiftçi veya girişimcilere yüzde 15 ilave Hazine faiz / kâr payı desteği sunuluyor.

40 YAŞ ALTI ÇİFTÇİLER

Hibe başvurusunda bulunan kadınlara ve 18-40 yaş arası gençlere proje değerlendirme aşamalarında ek puanlar verilerek, pozitif ayrımcılık yapılıyor. Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında verilen hibelere projeler değerlendirilirken, başvuru sahibinin genç olması durumunda ek 4 puan veriliyor. Başvuru

sahibinin kadın olması durumunda ayrıca 7 puan daha ekleniyor. Kırsalda Uzman Eller Projesi için başvuru sahiplerinden 18-25 yaş arasındakilere artı 20 puan, 26-35 yaş arasına artı 16 puan, 36-40 yaş arasına artı 12 puan verilerek değerlendirmeler yapılıyor. Proje kapsamında kadınlara ayrıca 10 puan daha ekleniyor.

IPARD Programı kapsamında da kadın ve gençlere hem ek hibe hem de projelerini ön sıralara çıkartacak ek sıralama puanı verilerek pozitif ayrımcılık uygulanıyor. Öte yandan, devlet destekli tarım sigortası yaptıran 40 yaş ve altında olan genç çiftçiler için de polise primi üzerinden yüzde 5 indirim imkanı bulunuyor.

HAYVANCILIKTA İŞ KURANLAR

Tarım ve Orman Bakanlığı, hayvancılık sektörünü desteklemek ve kırsaldaki aile işletmelerini güçlendirmek için hayata geçirdiği ‘Kırsalda Bereket, Hayvancılığa Destek Projesi’ kapsamında, Hayvancılık Genel Müdürlüğü koordinasyonuyla Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü’ne (TİGEM) ait gebe büyükbaş hayvanlar uygun maliyetle üreticilere verilecek. Üreticiler, Ziraat Bankası aracılığıyla sübvansiyonlu kredi kullanabilecek. Kredi, ilk iki yıla kadar geri ödemesiz olacak ve ardından 3 veya 5 yıl vadeli olarak geri ödenebilecek. Ayrıca, hayvanların bir yıl boyunca aylık hayvan başına 1500 TL bakım ve besleme gideri karşılanacak. Toplamda yıllık 270 bin liraya varacak bu destekle üreticilerin mali yükü hafifletilecek.

1 YIL SİGORTA

Projeyle birlikte üreticilere TARSİM tarafından bir yıl süreyle sigorta imkânı sağlanacak ve sigorta bedeli de devlet tarafından ödenecek. Böylece hayvan yetiştiricileri olası risklere karşı güvence altına alınacak. Özellikle gençlerin ve kadınların tarım sektöründe daha fazla yer almasını teşvik etmeyi amaçlayan proje kapsamında veteriner hekim, ziraat mühendisi ve gıda mühendisi gibi meslek gruplarından gelen başvurularda verilen hayvan sayısı 15’ten 30’a çıkarılacak. Bu adımla tarım ve hayvancılık alanında eğitim almış gençlerin kendi işlerini kurlmalarına destek olunacak.

Tarımda yaş ortalaması 55

Avrasya Tarım Ekonomistleri Derneği Başkanı Prof. Dr. Zeki Bayramoğlu, kadınlara ve gençlere tarımda verilen destekleri değerlendirdi. Türkiye’de tarım sektöründe çalışanların yaş ortalamasının 55, Avrupa’da ise 58-59 olduğunu hatırlatan Prof. Dr. Bayramoğlu, şöyle konuştu: “Tarımda yaş ortalaması yükseliyor. Böyle bir durum söz konusuysen, gençleri tarımda

tutabilmemiz için ekstra desteklememiz lazım. Kırsal alanda aile yapısını bütüncül olarak götürebilmemiz için kadınları da motive edecek desteklere ihtiyacımız var. Bu nedenle gençlerimizin, kadınlarımızın kırsal alanda motivasyonunun artırılması için verilen destekler çok önemli. Bakanlık da verdiği desteklerle bunu yapmaya çalışıyor ve çok da doğru bir politika olduğunu düşünüyoruz.”

Birim alanda verimlilik artmalı

Prof. Dr. Zeki Bayramoğlu, Türkiye’nin tarım arazilerinin ekilebilecek son sınırına ulaştığını ifade ederek, şunları söyledi: “Halen verimliliği artıran en önemli faktörler arasında yer alan kimyasal girdiler ve sulama alanlarının artırılması gibi faktörler de sonuna kadar kullanılıyor. Verimi artırıcı kimyasallar fazla kullandığımızda

topraklarımızın kirlenmesi, toprak kaynaklarımızın sürdürülebilirliğinin tehdidi, gıdalardaki kalıntılara yol açması gibi tehditlerden dolayı verim artırıcı unsur olarak onları daha fazla göz önünde bulundurmuyoruz. Dolayısıyla ihtiyaçları çeşitlenen nüfusun taleplerini karşılayabilmek adına birim alanda verimliliği artırmamız lazım.”

INTERSEC 2026

Dubai / Birleşik Arap Emirlikleri
12 - 14 Ocak 2026

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

TÜRK GÜVENLİK SİSTEMLERİ VE YANGIN-KURTARMA SEKTÖRÜ ULUSLARARASI PROFESYONELLER İLE BULUŞUYOR!

INTERSEC 2025

- Acil Durum Hizmetleri, Kamu Güvenliği, Siber Güvenlik Ticari ve Çevre Güvenliği, Yangın ve Kurtarma sektörlerini tek çatı altında toplayan Orta Doğu’nun büyük profesyonel fuarı
- 141 ülkede 50.000 profesyonel ziyaretçi
- 61 ülkeden 1209 katılımcı
- Toplam 60.000 m² katılım alanı
- Yaklaşık 211 milyar ABD Doları hacmindeki Ticari Güvenlik ve 90 milyar ABD Doları hacmindeki Yangın ve Kurtarma sektörlerine ulaşma imkanı
- Eş zamanlı düzenlenecek Light+Intelligent Building Middle East 2026 Fuarı katılımcı ve ziyaretçilerine erişim imkanı

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant inşaatı ve dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar web sayfasında firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye milli iştirak broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri hakkında genel bilgilendirme
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya bedelinin karşılanması

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli : 1.150 ABD Dolar / m²
Minimum Katılım Alanı : 12 m²

Ruken Ayata

0212 455 65 83
0530 151 42 37
ruken.ayata@ito.org.tr

Ferit Oğuztürk

0212 455 61 01
0537 304 52 55
ferit.oguzturk@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | @ito @itokurumsal

RETRFIT

teknopark
istanbulMİLLİ SANAYİ
İÇİN GÖREVE

327

Yapılara A'dan Z'ye deprem güçlendirmesi

Teknopark İstanbul'da faaliyet gösteren Retrofit, yapılarındaki hasar tespit çalışmalarını ve güçlendirme projelerini gerçekleştiriyor. Yapıların olası deprem karşısındaki performansını analiz eden şirket, binaların daha güvenli olması için güçlendirme uygulamalarını da yapıyor.

ÖMÜR KIRBAŞLI

DEPREMLE yaşayan ülkelerden biri olan Türkiye'de yapıların güvenliğini koruyor. Binaların kusurları varsa onları tespit ederek uyguladığı çok sayıda testlerle en doğru şekilde analizlerini yapan Retrofit, yapıların depreme karşı daha güvenli olması için güçlendirme projeleri ve uygulamalarını gerçekleştiriyor. Teknopark İstanbul'da yerleşik şirketin kurucusu ve Yüksek İnşaat Mühendisi Dr. Cemal Yılmaz, çalışmalarını ve gelecekteki hedeflerini İstanbul Ticaret'e anlattı.

geliştirme işleri gerçekleştiriyoruz.

TECHİZATLA TARAMA VE ANALİZ

■ Geliştirdiğiniz ürünlerin özellikleri neler?

Hizmet sunduğumuz ürünlerin tamamı, yapı hasar tespitine yönelik olarak yapılıyor. Yapının birçok teçhizatla taranarak, en doğru şekilde analizinin gerçekleştirilmesiyle sonuçlanıyor. Yapıda kusurlar varsa ancak detaylı analiz sonucunda ortaya çıkıyor. Şirket bünyesinde kullanılan bütün ekipman ve teçhizatın

kalibrasyonlarını yapıyoruz. Elde edilen sonuçları, ulusal ve uluslararası standartlarda öngörülen performans hedefleriyle karşılaştırıyoruz. Bulguları ise raporlayarak, kayıt altına alıyoruz.

İHRACAT ORTA VEYA UZUN VADEDE

■ İhracata yönelik projeleriniz var mı?

Kısa vadede ihracat hedefimiz bulunmuyor. Orta ve uzun vadede ise hedeflerimiz arasında robot köpeğin satışının yapılması ile inşaat sektöründe de kullanımının yaygınlaşması, dolayısıyla ihracatı da bulunuyor.

GELECEKTEKİ ÇALIŞMALAR

■ Geleceğe dönük projelerinizden, hedeflerinizden bahsedermisiniz?

Geleceğe yönelik en büyük hedefimiz, yapılan bütün işlemlerin yazılım tabanlı olarak kontrol edilip müşteri tarafından izlenebilir olması. Müşterilerin doğru bilgiye ulaşması ve yapılan işlerin standartlara uygunluğunun kontrol edilmesi sektör için önemli bir yenilik olacak.

ROBOT KÖPEK İNŞAATTA

■ Ar-Ge çalışmalarınız var mı?

Bir süre önce geliştirdiğimiz robot köpek üzerinde şu an Ar-Ge çalışmamız devam ediyor. Bu kapsamda mevcut yapıların rölöve modelleme konularını robot köpeğe entegre olan bir kamera lidar sistemiyle verileri topluyoruz. Demo çalışmalarında büyük oranda başarı kaydettik. Robot köpeğin aktif kullanılması için çalışmalarımız devam ediyor. Bu yazılım çalışmaları LTC İnovasyon desteğiyle yapılmakta olup büyük oranda hizmet ve satış potansiyeli barındırıyor.

Teknopark İstanbul'dan iki önemli destek alıyoruz

■ Teknopark İstanbul'da yer almanın sizler için faydaları neler?

Teknopark İstanbul'da iki önemli konuda destek alıyoruz. Bunlardan birincisi, Teknopark İstanbul tarafından verilen uzman mentorluk desteği. Bu destekle şirketlerin yol haritaları belirleniyor. Kritik konularda erişilebilir ve hızlı aksiyon alan müthiş bir ekip yol haritalarının çizilmesinde önemli destekler veriyor. Her şirket bu ekiple aktif olarak çalışıyor ve şirketin ürünlerine

yönelik yeni ufuk planlamaları yapılarak nesnel çözümler geliştiriliyor. Diğer önemli konu ise ağ oluşturma süreci. Şirketlerin kendi faaliyet alanlarında ulusal ve uluslararası ağ faaliyetlerine katılması sağlanıyor ve yine mentor desteğiyle ticari ortaklık ağları için çeşitli organizasyonlar düzenleniyor. Bu nedenle yapılması muhtemel hatalar Teknopark İstanbul bünyesinde oldukça küçük sayılabilecek oranlara indirgeniyor.

Yatırımlarda indirimli kurumlar vergisine sınırlama

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne 16 Haziran 2025 tarihinde sevk edilen bir kanun teklifi ile vergiye ilişkin bir hayli yeni düzenleme geliyor. Kanun teklifinin genel gerekçesinde; "Kayıt dışılıkla mücadele edilmesi, vergi adaletinin güçlendirilmesi, indirim ve istisnaların sınırlandırılması, dolaysız vergilerin vergi gelirleri içindeki payının artırılması, ihtilafların önlenmesi ve hukuki belirliliğin artırılması hedeflerine hizmet etmek üzere ilgili kanunlarda düzenleme yapılmaktadır" denilmiştir.

Osman
ARIOĞLU

İçerikte ise bu amaçlara uygun diyebileceğimiz düzenlemeler olduğu gibi farklı gerekçelerle de olsa tersi düzenlemeler de bulunuyor.

Düzenlemede neler var?

Düzenlemede vergiye ilişkin hükümleri özetelemeye çalışalım.

Bazı ÖTV oranlarında güncelleme yapılıyor

Hibrit otomobillere ilişkin değer esaslı ve enflasyonun sonucu olarak fiyat aşınması nedeniyle en üst oranda ÖTV alınır hale gelen araçların ÖTV oranlarında iyileştirme yapılıyor. Buna göre; motor silindir hacmi 1800 cc ve değeri ve 1 milyon TL'yi aşmayan binek otomobillerin ÖTV oranı yüzde 80, motor silindir hacmi 2500 cc'yi geçmeyenlerin yüzde 150 olarak yeniden belirleniyor.

Araç sınıfı kamyonet olarak geçen, ancak daha ziyade binek otomobil gibi kullanılan arazi taşıtlarının ÖTV oranı yüzde 10'dan yüzde 50'ye çıkarılıyor. Bu yapılrken azami yüklü ağırlık 3 bin 500 kilogramı geçmeyenler denilmesi, gelecekte bu araçlarda küçük bir uyarılma yapılması sonucuna yol açabilir mi, bunu zaman gösterecek.

Diğer düzenlemeler

● Serbest bölgelere ilişkin vergi istisnasının kapsamı serbest bölge içi satışlar ve serbest bölgeler arası satışları da kapsayacak şekilde genişletiliyor. Burada özellikle serbest bölgeler arası satışlar kısmı uygulamada sıkıntı doğurma riski taşıyor.

● Ar-Ge ve tasarım indirimi kapsamında ücretleri uygulanan gelir ve damga vergisi istisnası brüt asgari ücretin 40 katıyla sınırlanıyor.

● ÖTV Kanunu'na ekli I sayılı listede yer alan ve daha ziyade petrol ürünleri olarak tanımlayabileceğimiz ürünler için ithalatla teminata bağlanan ÖTV tutarları vergi güvenliği amacıyla KDV matrahına dahil ediliyor.

Teşvik belgesine bağlı yatırımlara ilişkin düzenleme

Yatırım teşvik belgesine bağlanan yatırımlarda uygulanan indirimli gelir ve kurumlar vergisi uygulaması yüzde 60 oranı ile sınırlanıyor. Esasen bu kısım itibarıyla yeni teşvik düzenlemeleri ile paralellik sağlanıyor. Burada yenilik ve sınırlama olarak getirilen düzenlemeler bulunuyor. Bunlar:

- Devreden yatırıma katkı tutarının en fazla 10 yıl süre ile kullanılabilmesi,
- Kazanç bulunduğu halde devreden yatırıma katkı tutarının kullanımının kaldırılması,
- İşletme döneminde yatırıma katkı tutarının yansının dört yıl süreyle kurumun diğer kazançlarından da indirimine imkan sağlanması,
- Bu tutarın yüzde 100'e kadar artırma ve sıfıra kadar indirim konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmesi,
- Cumhurbaşkanına ayrıca 6745 sayılı Kanun kapsamındaki proje bazlı yatırımlar için süreleri ve oranları artırma yetkisi verilmesidir.

Yatırım indirimine ilişkin indirimli gelir ve kurumlar vergisi uygulaması kanunun yayımı tarihinden sonra teşvik belgesine bağlanan yatırımlar için geçerli olmak üzere uygulanıyor. Böylece kazanılmış haklar bakımından Anayasal sıkıntı olması engellenmeye çalışıldı.

Kanunun genel gerekçesinde dolaylı vergileri artıran payına karşılık doğrudan vergilerin payının artırılması başlığı altında görebildiğimiz düzenleme yatırım indirimi ve Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde uygulanan ücretlere ilişkin gelir vergisi stopaj istisnasında yapılan sınırlama olarak ilk etapta gözümüze çarptı. Buna karşılık ağırlıklı savunma sanayi gibi bazı kurumlara sağlanan ÖTV ve KDV istisna düzenlemeleri ise öteden beri kanunun bir cebinden diğer cebine diye düşünebileceğimiz bazı vergi istisnaları, paranın zaman değeri ve muhtemelen uygulamada olası kayıp kaçak engellenmesi amacıyla olsa gerek artırılıyor.

Türkiye elektrikli otobüste vites artırdı

Türkiye, elektrikli otobüs ve midibüs üretimiyle hem iç pazardaki dönüşümü hem ihracatı hızlandırdı. Bu sayede Türkiye'ye yatırımlar da artıyor. MAN'ın Ankara'daki yeni yatırımıyla Avrupa'ya yönelik üretim kapasitesi artarken, yerli firmalar da yüksek katma değerli ihracatını güçlendiriyor.

TÜRKİYE, elektrikli otobüs ve midibüs üretimindeki atılımıyla rekor ihracat rakamlarına ulaşıyor. Yeni yatırımlar ve Ar-Ge hamleleriyle desteklenen sektör, hem yabancı yatırım çekiyor hem de yerli üreticilerin Avrupa pazarında büyümesine öncülük ediyor. Bu gelişmeler, yüksek katma değerli üretim sayesinde ülke ekonomisine ciddi katkı sağlıyor.

86 ÜLKEYE SATILDI

Türkiye'nin otobüs, midibüs ve minibüs ihracatı 2024 yılında rekor kırarak bir önceki yıla göre yüzde 14 artışla 2 milyar 568 milyon 154 bin dolar olarak gerçekleşti. Otomotiv endüstrisinin lokomotif ihracat kalemlerinden biri haline gelen otobüs segmentinde, 2024 boyunca toplam 86 ülkeye satış yapıldı. En çok ihracat yapılan pazarlar Fransa (489.5 milyon dolar), İtalya ve Almanya olurken, ABD, Sırbistan ve Suudi Arabistan gibi yeni pazarlara satışlarda da ciddi artış kaydedildi. 2023'e kıyasla adet bazında bakıldığında, otobüs ihracatı yüzde 43 artışla 9 bin 447 adede yükselirken, midibüs ihracatı yüzde 61 artışla bin 671 adede çıktı. Minibüs ihracatı ise 31 bin 421 adetle bir miktar geriledi.

YEŞİL DÖNÜŞÜM TALEBİ

Avrupa pazarında elektrikli otobüslere yönelik talep artışı, Türk üreticilerinin büyümesini hızlandıran ana etkenlerden biri. Avrupa Birliği'nin 2030 yılı hedefleri kapsamında şehir içi toplu taşıma otobüslerinin yüzde 90'ının sıfır emisyonlu (elektrikli veya hidrojen) olması planlanıyor. Bu dönüşümle bağlantılı olarak son dönemde Avrupa'da elektrikli otobüs pazarı hızla büyüyor. 2023'te kıtadaki elektrikli otobüs kayıtları bir önceki yıla göre yaklaşık üç katına çıktı. Türk markaları da rekabetçi fiyat ve kaliteli ürün avantajlarıyla bu büyüyen talebe cevap veriyor. Özellikle Avrupa şehirlerinin filolarını hızla elektrikliye çevirmesi, Türkiye'de üretilen otobüs ve midibüs ihracatını artırdı. Bunun yanı sıra üreticilerin Ar-Ge yatırımları ve batarya teknolojilerindeki gelişmeler, Türkiye'yi elektrikli toplu taşıma araçlarında bir merkez haline getiriyor.

MAN ÜRETİME BAŞLIYOR

Öte yandan, yabancı firmalar da elektrikli otobüs üretimlerini Türkiye'ye kaydırıyor. Alman üretici MAN, Ankara'daki tesisini elektrikli otobüs üretimine hazırlayarak Türkiye'de önemli bir yatırım hamlesi gerçekleştirdi. Şirket, Ankara fabrikasında Lion's Coach modelinin bataryalı (BEV) versiyonunun üretimine başlıyor. Bu kapsamda tesis, elektrikli otobüs üretimine uygun hale getirilirken MAN, şehir ve şehirlerarası segmentte tamamen elektrikli modellere geçmeyi hedeflediğini açıkladı. Euro 7 dizel standartlarına yeni yatırım yapmayacaklarını belirten şirket

Barış CABACI

Kg başına 30 dolar

Bir diğer önemli üretici TEMSA da elektrikli otobüs atılımıyla ihracatta rekor kırdı. TEMSA, 2024 yılında 296 milyon dolarlık ihracat geliri elde ederek tarihinin en yüksek ihracat rakamına ulaştı. Firmanın otobüslerde büyük ölçüde kendi geliştirdiği teknoloji ve batarya sistemlerini kullanması, ihracatta ekstra değer kazandırdı. Elektrikli otobüs ihracatında kilogram başına 30 dolar gibi yüksek bir seviyeye çıktı.

yetkilileri, Ankara tesisinde bir süre daha içten yanmalı otobüs üretiminin de devam edeceğini duyurdu.

GÜNDE 3 ELEKTRİKLİ

MAN fabrikasında ilk etapta günlük 3 elektrikli otobüs üretimi planlanıyor. MAN'ın toplam otobüs üretim kapasitesi yılda 6 bin araca kadar çıkabilecek durumda. Şirket, Ankara'da günde

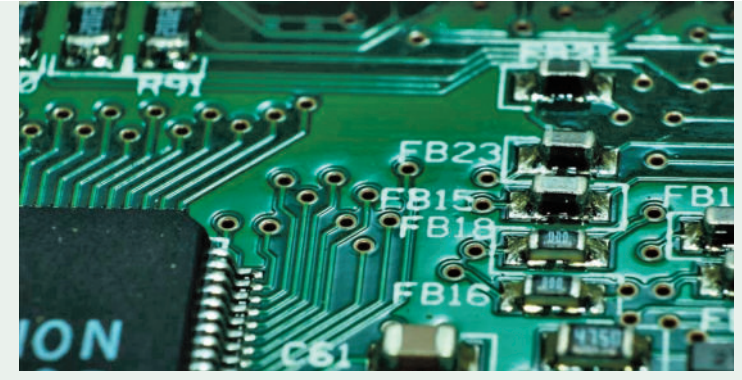
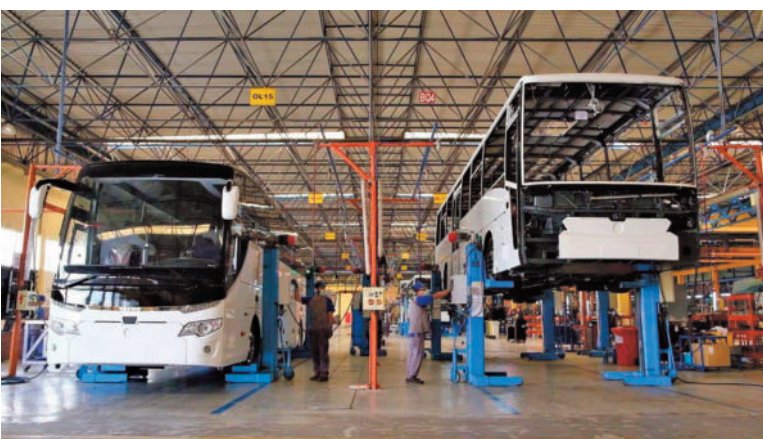
18 otobüs üretiyor ve üretimin yüzde 95'ini ihraç ediyor. Ankara fabrikasına 45 milyon Euro'luk yatırımla bir Test ve Ürün Geliştirme Merkezi kuran MAN, bu sayede bin kişilik ek istihdam yaratarak toplam çalışan sayısını 4 bine çıkardı.

YERLİ ÜRETİCİDEN REKOR

Türkiye'deki otobüs üreticileri de elektrikli toplu taşıma araçlarında dünya pazarında iddialı konuma yükseldi. Otocar, 2024 yılında Türkiye iç pazarında satılan her 3 otobüsten 1'ini üreterek 16. kez pazar lideri olurken, ihracat pazarlarında da başarısını sürdürdü. Otocar, alternatif yakıtlı (elektrikli ve CNG) ve otonom özellikli araçları da içeren geniş ürün gamıyla Avrupa'nın en büyük dördüncü otobüs üreticisi unvanına ulaştı. Şirket; Fransa, Romanya ve İtalya gibi ülkelerde kurduğu dağıtım ağıyla Avrupa'daki varlığını artırırken, 2024'te Avrupa'ya yaptığı otobüs satış adedini bir önceki yıla kıyasla yüzde 20 yükseltti.

HEM MIDİBÜS HEM OTOBÜS

Yerli üreticiler arasında elektrikli araç yatırımlarıyla öne çıkan bir diğer firma Karsan oldu. Karsan, 2024 yılını 296 milyon Euro ciro ve 540 adet elektrikli araç satışıyla kapatarak kârlılığını yüzde 28 artırdı. Son beş yılda Türkiye'den Avrupa'ya ihraç edilen elektrikli toplu taşıma araçlarının yüzde 82'sini tek başına gerçekleştiren şirket, 2024'te Avrupa elektrikli otobüs pazarında yüzde 4.5 payla 8. sıraya yükseldi. Karsan'ın 8 metre sınıfındaki e-Atak midibüsü, Avrupa pazarında yüzde 29 payla, 6 metre sınıfındaki e-Jest minibüsü ise yüzde 37 payla kendi segmentlerinde liderliği elde etti.

Tayvan'dan Çin çip üreticilerine ihracat yasağı

ÇİN ile egemenlik ihtilaflı içinde olan Tayvan, bu ülkenin önde gelen çip üreticisi şirketleri Huawei ve SMIC'e ihracat yasağı getirdi.

Tayvan Ekonomik İşler Bakanlığı, Huawei, SMIC ve bazı bağlı ortaklıklarını Stratejik Yüksek Teknoloji Malları Varlık Listesi'ne eklediğini bildirdi.

Tayvanlı şirketlerin listedeki şirketlere kilit yanı ileten teknolojilerini içeren ürünleri ihraç etmesi yasaklanıyor.

Tayvan'ın kararı, ABD'nin Çinli şirketlere yönelik getirdiği benzeri kısıtlama ve yasaklara paralel bir uygulama niteliği taşıyor. ABD, daha önce Huawei ve SMIC'i yaptırım listesine almıştı.

ABD İSTEMİŞTİ

ABD, çip sektöründe Çin'e yönelik kontrollerini

artırırken Tayvan şirketlerinin Huawei ve SMIC'in ilerlemelerinde rolü olduğu şüphesi nedeniyle Tayvanlı çip üreticisi TSMC'in ileri teknoloji işlemcilerin Çin ana karasına ihracatını durdurmasını istemişti.

PARA CEZASI GELEBİLİR

Kanadalı entegre devre araştırma şirketi TechInsights, TSMC'nin ürettiği bir yapay zeka çipinin Huawei'in yapay zeka eğitim kartının parçasını oluşturduğunu tespit etmesi üzerine Çin'e yönelik ihracat kontrollerini sıkılaştırmıştı.

Dünyanın en büyük çip üreticisi konumundaki TSMC'nin ABD'nin çip yaptırımlarını deldiği gerekçesiyle 1 milyar dolara kadar para cezasına çarptırılabilceği belirtiliyor.

DUBAI INTERNATIONAL CONTENT MARKET

Dubai - Birleşik Arap Emirlikleri
4 - 5 Kasım 2025

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

DİZİ, FİLM, İÇERİK, TV VE YAPIM SEKTÖRÜNÜN PRESTİJLİ ETKİNLİKLERİNDEN DUBAI INTERNATIONAL CONTENT MARKET'TE YERİNİZİ ALIN DÜNYAYA AÇILIN

DUBAI INTERNATIONAL CONTENT MARKET GENEL BAKIŞ

- İçerik sektöründe bölgenin buluşma noktası
- Drama, çocuk, format ve belgesel temalı program satın alıcıları ile ikili görüşmeler
- Sektörün ilgiyle takip edilen trendlerinin tanıtıldığı etkinlikler
- 20 ülkeden 87 katılımcı
- 57 ülkeden 500 profesyonel ziyaretçi
- 2.500 profesyonel toplantı

ÜRÜN GRUPLARI

- Animasyon
- Belgesel
- Dijital İçerik, Dizi
- Format (vb.)
- Ortak Yapım
- Sinema / TV Filmi

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Milli İştirak kataloğunda firma bilgilerinin yayınlanması
- Fuar sürecinde ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini
- Stant büyüklüğü ile orantılı giriş kartı temini

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli : 500 ABD Dolar / m²
Minimum stant alanı : 9 m²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Gülün Gürsoy
0212 455 61 17
0 530 151 42 37
gulin.gursoy@ito.org.tr

Mine Güneş
0 212 455 61 06
0 530 151 42 35
mine.gunes@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | /itokurumsal

İSTANBUL **TİCARET**

ROTA NEREYE

Hazırlayan: Sena Sorkun
sena.sorkun@ito.org.tr

Silor, pucuko, kaygana, kaymaklı laz böreği.

Bosna Hersek'te tarih ve ekonomi

“Saraybosna için İstanbul gözlü, İstanbul için de Bosna gözlü” denilir. Ne demektir? Şöyle açıklanır: “İstanbul gülerse Bosna güler, Bosna gülerse İstanbul güler.” Veya “İstanbul ağlarsa Bosna ağlar, Bosna ağlarsa İstanbul ağlar.” Acılı yıllar geçti şükür. Artık barışın, kardeşliğin, sevginin hâkim olduğu bir devir yaşıyoruz ve isteniyor. Uzun seneler var ki, Saraybosna'ya varamamıştım. Özellikle son 10 yılda Saraybosna ve şehirleri ekonomik olarak bir hayli gelişmiş ve büyümüş. Hemen belirtelim ki, bu büyüme ve gelişmenin en büyük etkeni; devletimiz, milletimiz, dolayısıyla İstanbul Ticaret Odası ve üyelerinin bölgedeki ticari işleri ve ilişkileri.

Dedik ya İstanbul, -esasında Balkanların tümü ama- özelde Saraybosna demektir diye. Bosna Hersek ve şehirlerini gezerken, ister tarihi ister kültürel ister ekonomik bakımdan olsun, her yerde Türkiye'nin izi bulmak mümkün.

Başçarşı'da yürürken, Edirne Ali Paşa Çarşısı'nın ikizi olan Gazi Hüsrev Bey Bedesten'i'ni dolaşırken, kendinizi İstanbul veya Edirne'de sanır ve herhangi bir yabancılık hissetmezsiniz.

Bosna Hersek'in tarihine kisa bir yolculuk yapalım ve “İstanbul gözlü Bosna'da” olunması gerektiğini, daha çok yatırımların elzem olduğunu hatırlatalım.

★★★

Güneydoğu Avrupa haritasında yer alan Bosna-Hersek, kuzeyden ve batıdan Hırvatistan, doğudan Sırbistan, güneyden Karadağ ile komşudur. Güneyden Adriyatik Denizi'ne 20 km kıyısı bulunur.

Bir sular ülkesi olan Saraybosna, ülkenin kuzeyinde, Hersek ise güneyindedir. Drina, Bosna, Sava, Vrbas ve Neretva ırmakları cennetten gösteri gibidir.

Saraybosna, Neretva ve Bosna nehirleriyle kucaklanmış yaklaşık 5 bin yıllık bir yerleşim merkezidir. 'Saraybosna' olması ise Fatih Sultan Mehmet'in, 1463 yılında fethiyle gerçekleşmiş; eğitim, sağlık, ibadet ve ticari anlamda inşa ve imar edilmiştir. Diğer fetihlerde olduğu gibi bu fetihte de belli meslek sahiplerini getirmişler ve kısa sürede ticari hayata geçilmiş. Bugün Başçarşı'da dolaşırken sokak isimlerini okursanız, tüm mesleklerin isimlerini görebilirsiniz.

Şehrin kalbinden geçen Miljačka Nehri üzerindeki köprüler de fethi takip eden yıllar içerisinde yapılmış ve 'Latin' ve 'Çehaya' köprüleri ile biraz şehir dışındaki 'Kozija' yani 'Keçi Köprüsü' ile şehrin en güzel noktalarını süsleyen camiler, hanlar, hamamlar, medreseler, bugün Osmanlı şehir mimarisinin önemli şahitlerindendir.

★★★

Osmanlı, fethettiği topraklarda ekonomik ve sosyal hayatı düzenlerken, özellikle insan haklarına da büyük önem vermişti. Fatih Sultan Mehmet, 28 Mayıs 1463 yılında Bosna'yı fethettikten sonra o ünlü insan hakları beyannamesini yayınladı ve bu beyanname, halen 'Fojnica' (Fojnitsa) şehrindeki 'Fransiskan Katolik Kilisesi'nde muhafaza ediliyor. 'Ahidname' olarak bilinen beyanname ile şu hakikati de zikretmeli. 'Ahidname', tarihteki ilk insan hakları belgesi olarak kabul edilen 1776 yılına ait ABD Anayasası'ndan 313 yıl önce yayınlanmıştır.

Ayrıca, 1948 yılında BM'de kabul edilen İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nden 485, 1995 yılında kabul edilen Avrupa Konseyi Ulusal Azınlıkların Korunmasına İlişkin Sözleşme'den de 532 yıl önce ilan edilmiştir.

★★★

Şimdi bu 'Ahidname'den çok kısa bir özet sunalım: “Ben Fatih Sultan Han, bütün dünyaya ilan ediyorum ki, kendilerine bu padişah fermanı verilen Bosnalı Fransiskanlar himayem altındadır ve emrediyorum, hiç kimse ne bu adı geçen insanları ne de onların kiliselerini rahatsız etmesin ve zarar vermesin. İmparatorluğumda huzur içerisinde yaşasınlar ve bu göçmen duruma düşen insanlar hür ve güvenlik içerisinde yaşasınlar.

İmparatorluğumdaki tüm memleketlere dönüp korkusuzca kendi manastırlarına yerleşsinler.

Hiç kimse bu insanların hayatlarına, mallarına ve kiliselerine saldırmasın, hor görmesin ve tehlikeye atmasın.”

Hüseyin ÖZTÜRK

Kültür Yolu'ndan yaratıcı ekonomiye destek

20 ŞEHİR
DAHA
EKLENİYOR

Bu yıl itibarıyla 20 şehre ulaşan Türkiye Kültür Yolu Festivali'nin 2028'de 35 şehre yayılması hedefleniyor. Festival, bir yandan kültürel mirası yaşatırken, bir yandan da turizm, yerel kalkınma ve yaratıcı ekonomiyi destekliyor.

40 binden fazla sanatçı, 1.000'den fazla mekanda 6 bini aşkın etkinlikle ziyaretçilerini ağırlıyor. Şehirlerde ekonomik canlılık, istihdam ve kültürel diplomasi sağlıyor. Festival, aynı zamanda Avrupa Festivaller Birliği üyeliğiyle uluslararası bir marka haline geldi.

KÜLTÜR ve Turizm Bakanlığı tarafından

2021 yılında Beyoğlu'nda başlatılan Türkiye Kültür Yolu Festivali, kısa sürede Anadolu'nun dört bir yanına yayılarak kapsamlı bir kültür ve kalkınma projesine dönüştü. 2028 hedefiyle 35 şehre yayılması planlanan festivalin arka planında kültür diplomasisinden yaratıcı ekonomiye, turizmden yerel kalkınmaya uzanan çok boyutlu bir vizyon bulunuyor. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yaşayan Miras ve Kültürel Etkinlikler Genel Müdürü ve Türkiye Kültür Yolu Festivali Genel Direktörü Selim Terzi, Türkiye'nin kültürel kalkınma vizyonunu İstanbul Ticaret'e anlattı. Beyoğlu'nda başlayan yolculuğun bugün 20 şehre yayılan dev bir festivale dönüştüğünü söyleyen Terzi, Kültür Yolu Festivali'nin ekonomik katkılarını, yerel kalkınmadaki rolünü ve sanatın birleştirici gücünü değerlendirdi.

HİKAYE BEYOĞLU'NDA BAŞLADI

Terzi, “Bakanımız Mehmet Nuri Ersoy ile birlikte İstiklal Caddesi'nde yürürken bu mekanları daha geniş kitlelerle buluşturmanın yollarını konuştuk. Festival fikri de tam bu noktada Bakanımız tarafından ortaya atıldı. Böylece Beyoğlu Kültür Yolu Festivali'ni gerçekleştirmiş olduk” dedi. Hem yenilenmiş kültür merkezlerine hem de mevcut tesislere halkın ilgisini artırmak amacıyla belirli bir zaman dilimi boyunca yoğun etkinliklerin yer aldığı bir festival modelinin geliştirildiğini aktaran Terzi, “2021 yılında tek şehirle İstanbul'da, 80'den fazla mekanda 2 binden fazla sanatçının katılımıyla yaklaşık 400 etkinlikle yola çıktık. Bugün geldiğimiz noktada 40 binden fazla sanatçı, 1.000'den fazla mekan var. 6 binden fazla etkinlik ve milyonlarca vatandaşımızla 8 aya yayılan bir festival gerçekleştiriyoruz” dedi.

HEDEF 2028'DE 35 ŞEHİR

Festivalin genişleme sürecinin belirli stratejik kriterler doğrultusunda titizlikle yürütüldüğünü ifade eden Terzi, şunları söyledi: “2021'de sadece İstanbul'la başlayan Türkiye Kültür Yolu Festivali, sonraki yıllarda kapsamını hızla artırarak 2022'de 5, 2023'te 11, 2024'te 16 ve 2025 itibarıyla Malatya, Manisa, Mardin ve Kayseri'nin katılımıyla 20 şehre ulaştı. 2028 yılına kadar her yıl 5 yeni şehir daha eklenerek 35 şehre ulaşılması hedefleniyor.”

TURİZME HAREKET

Etkin tanıtım sürecinin doğrudan

Sezonluk değil

Kültür Yolu Festivali'nin düzenlendiği şehirlerde sadece sanatsal değil, aynı zamanda ekonomik ve turistik canlılık da sağladığını bildiren Selim Terzi, “Bizim amacımız, burada kısa vadeli bir canlılık yaratmak değil. Türkiye'nin turizmini yılın 12 ayına yayma hedefimizle uyumlu olarak, bu festivaller aracılığıyla şehirlerin potansiyelini uzun vadeli bir şekilde değerlendirmeyi planlıyoruz. Bu doğrultuda, hem tanıtım faaliyetleri hem de altyapı yatırımları konusunda sürdürülebilirlik ilkesiyle hareket ediyoruz” açıklamasını yaptı.

İstihdam fırsatı

Festivalin hazırlık, uygulama ve yürütme süreçlerinde birçok farklı alanda geçici ve kalıcı istihdam olanakları doğurduğunun altını çizen Selim Terzi, “Sahne ve teknik ekiplerden lojistiğe, tanıtım ve organizasyon personellerinden güvenlik ve temizlik ekiplerine kadar çok sayıda sektörden insan bu süreçte görev alıyor” diye konuştu.

Sanatçıya vitrin

Türkiye Kültür Yolu Festivali'nin, kültür ve sanatın her alanına dokunan kapsayıcı yapısıyla hem yerel sanatçılar için güçlü bir platform sunduğunu hem de kültürel mirasın yaşatılması ve geleceğe aktarılması adına önemli bir misyon üstlendiğini anlatan Selim Terzi, sözlerini şöyle sürdürdü: “Geleneksel el sanatlarından dijital sanatlara, müzikten tiyatroya, edebiyattan sinemaya kadar geniş bir sanat yelpazesi festival programlarında yer alıyor. Böylece farklı disiplinlerin bir arada görünür olması sağlanıyor.”

Yerel sanatçılar için festivalin adeta bir vitrin görevi gördüğünü vurgulayan Terzi, “Kendi şehirlerinde sahne alma, eserlerini sergileme ve başka şehirlerden ya da ülkelerden gelen sanatçılarla tanışma, etkileşim kurma fırsatı buluyorlar” dedi.

turizm hareketliliğini de tetiklediğini bildiren Terzi, şöyle konuştu: “Festival dönemlerinde şehirlerde büyük bir ziyaretçi artışı yaşanıyor. Sosyal medya başta olmak üzere çok kanallı tanıtım stratejileriyle bu hareketlilik destekleniyor. Sahadan birebir aldığımız geri bildirimler, şehir yöneticileri ve kanaat önderleriyle yaptığımız temaslara ve bilimsel araştırmalara gösteriyor ki, Türkiye Kültür Yolu Festivali, hem kültürel hem de ekonomik anlamda güçlü bir değer üretiyor.”

KÜLTÜREL DİPLOMASİ

Kültür endüstrilerinin günümüz ekonomilerinde önemli bir yer edindiğine dikkat çeken Terzi, “Bu endüstrilerin temel taşı ise kuşkusuz

sanatçılarımız. Türkiye Kültür Yolu Festivali, sanatın her dalına alan açan kapsayıcı yapısıyla bu endüstriyi doğrudan destekleyen bir platform işlevi görüyor” dedi.

Terzi, sözlerini şöyle sürdürdü: “Yerel sanatçılar için festival, sahneye çıkma, eserlerini sergileme, yeni kitlelere ulaşma ve farklı disiplinlerden sanatçılarla etkileşim kurma imkânı sunuyor. Aynı şekilde, ulusal ve uluslararası sanatçılar da festival sayesinde yeni şehirlerle tanışıyor, yerel kültürü deneyimliyor ve bu deneyimi kendi sanatlarına taşıyor. Bu karşılıklı etkileşim, sadece sanatsal üretimi değil, kültürel diplomasi ve şehirlerin tanıtımı açısından da büyük bir değer yaratıyor.”

ÇOK PAYDAŞLI

Festivalin uzun vadede sürdürülebilirliğini sağlamak için çok paydaşlı ve stratejik bir yaklaşımla hareket edildiğini bildiren Terzi, “Bu süreçte merkezi ve yerel yönetimler, özel sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşları temel paydaşlarımızı oluşturuyor. Öte yandan, Türkiye Kültür Yolu Festivali artık uluslararası arenada da tanınan bir marka haline geldi. Avrupa Festivaller Birliği üyeliğimiz, bunun en somut göstergelerinden biri” dedi.

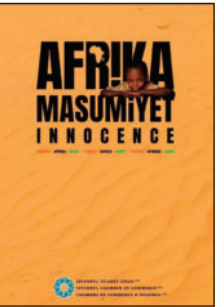
Kitap İstanbul
www.kitapistanbul.org.tr

Afrika masumiyet

Dünyanın en büyük topluluklarının yaşadığı kıtalardan biri olan Afrika, hem Türkiye hem de dünya için çok önemli bir yere sahiptir. Bu eserde ise keşfedilmemiş ve yıllarca geri planda kalmış bir kıtanın farklı gözlerden görülmesi mümkün. Fotoğraf ve hikayesi ile kitaya ışık tutan bu değerli eser, tüm araştırmacılar tarafından oldukça ilgi gördü.

Eser, Coşkun Aydın'ın vizöründen Afrika kıtasından Nijer coğrafyasındaki insanların toplumsal yaşamları, gelenekleri, hayata bakış açılarının yansıtıldığı Türkçe, İngilizce ve Fransızca dillerinde hazırlanmış fotoğraf albümüdür.

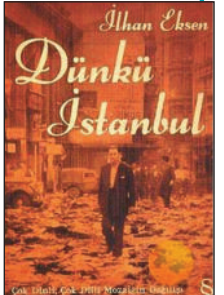
İstanbul Ticaret Odası Yayınları, 2020

Dünkü İstanbul

Farklı olmanın, azınlık kalmanın, devlet-birey ve cemaat-devlet ilişkilerinin belleklerde yer eden sonuçları en belirgin şekilde İstanbul'da insan mozağının dağılmasında görüldü. Daha sonra gündeme gelen, moda olan nostalji ve gusto edebiyatı örnekleri ise yüzeysel değerlendirmelere dayanan ağıtlardan öteye ne yazık ki gidemedi. İstanbul'u anlamaya, sevmeye, yaşamaya yeterli olmadı. Yazar, bu çalışmasında dünkü İstanbul'u tanıkların ağzından aktararak İstanbul'un tarihinden buruk tablolar çiziyor.

İlhan Eksen
Everest Yayınları, 2002

Lüks turizmin simgesinin rotası yeniden İstanbul

SENA SORKUN

VAGON-Lİ Şirketi'ne ait Şark Ekspresi, Orient-Express ismiyle 1883 yılında Paris'ten ilk seferine başlamıştı. Soğuk savaş sebebiyle çeşitli kısıtlamalarla karşı karşıya kalan Şark Ekspresi, son seferini ise 27 Mayıs 1977'de yapmıştı. 45 yıl sonra yeniden Paris-İstanbul seferleri başladı. Zürih, Viyana, Budapeşte, Bükreş ve Varna gibi şehirleri geçerek Türkiye'ye giriş yapan tren, Sirkeci Garı'na ulaştı. Ekim ayının sonlarında Şark Ekspresi'nin tekrar Türkiye'yi ziyaret etmesi bekleniyor.

İSTANBUL'A KATMA DEĞER

Ulaştırma Bakanlığı yetkilileri, bu tür trenlerin her ülkede demiryolu altyapısı kullanımına karşılık ücret ödediğini belirtiyor. Türkiye'de Sirkeci'ye giriş yapan trenin kullandığı hatlar, hizmetler, ek lokomotifler ve temizlik gibi işlemler için de ücret alınıyor.

Ayrıca trenle gelen geliri yüksek turistlerin otel, restoran ve tur firmaları üzerinden ciddi harcama yaptıkları; bu yönüyle İstanbul'a katma değer sağladıkları ifade ediliyor. Karşılama organizasyonlarını yürüten firmalar, tek bir etkinlikten yüz binlerce dolar gelir elde edebiliyor.

FİMLERE KONU OLDU

Şark Ekspresi yıllarca sırlara, entrika ve gizli aşk maceralarına, buluşma yeri olarak filmlere ve kitaplara konu oldu. Graham Greene'in İstanbul Treni adlı kitabı da Şark Ekspresi'nde ikinci mevkide seyahatı işlerken, Agatha Christie'nin Doğu Ekspresinde Cinayet adlı romanı da Simplon Şark Ekspresi'nde geçiyor.

İkinci Dünya Savaşı sırasında, Almanya'da 1944 yılında çekilen ve 1945'te gösterime giren bir 'Orient-Express' filmi daha var. Bu filmin, muhtemelen Nazi Almanyası'nda gösterilen son filmlerden biri olduğu belirtiliyor.

Edebiyat dünyasında ise George MacDonald Fraser'in 'Flashman and the Tiger' adlı kitabında, Sir

Henry Paget Flashman'ın trenin ilk seferinde gazeteci Henri Blowitz kılığında yer aldığı tasvir edilmişti.

SİRKECİ GARI'NIN MÜZESİ

Sirkeci Garı'nın içerisinde, peron katında yer alan TCDD Demiryolu Müzesi, 2005 yılında ziyarete açıldı. Müze, Osmanlı'dan günümüze uzanan demiryolu tarihinin izlerini taşıyan zengin bir koleksiyona sahip. Her gün binlerce kişi bu müzeyi ziyaret ederek, nostalji yapmaya, fotoğraf çekmeye devam ediyor.

Orient Ekspresi'yle Türkiye'ye olan ilginin artması, yerli konsept tren projelerini de gündeme taşıdı. Doğu Ekspresi ile başlayan bu ilgi, Güney Ekspresi gibi yeni güzergahlarla genişletilmeye başladı. Demiryolları yetkilileri, trenin hızından çok sunduğu deneyimin önemli olduğunu vurgulayarak, yeni konsept trenlerin hız değil, hikaye odaklı geliştirileceğini belirtiyor. Yetkililer, Türkiye'nin de önümüzdeki yıllarda Trakya hızlı tren hattı ile Avrupa'ya entegre olabileceğini söylüyor.

Lüks turistik tren Şark Ekspresi, 1 Haziran'da Fransa'nın Paris kentinden başladığı yolculuğunu 7 Haziran'da İstanbul'da tamamladı. 45 yıl aradan sonra İstanbul'a gelen trenin dönüş seferi de aynı güzergâhtan yapılacaktır.

softTo 3. DÖNEM 3. GRUP BAŞLIYOR!

Fırsat eşitliği sağlayan **ücretsiz eğitimlerle** kariyerine güçlü bir başlangıç yap!

Veri Analitiği, Siber Güvenlik (Bilişim Güvenliği Mimarı) ve Embedded Systems Developer Eğitimleri için **SON BAŞVURU 29 HAZİRAN 2025**

Backend Developer Siber Güvenlik (Bilişim Güvenliği Mimarı)

Game Developer **Mobile App Developer** **Frontend Developer**

Veri Analitiği **Embedded Systems Developer**

320
SAAT EĞİTİM

BAŞARI
BELGESİ

in x f @ /softtoakademi

Bilgi ve kayıt için:
www.softto.com.tr / softto@ito.org.tr
0 (212) 519 59 80

softTo bir İstanbul Ticaret Odası markasıdır.

